

TALLINNA KESKRAAMATUKOGU 2024. AASTA TEGEVUSE ARUANNE

Sisukord

1	Aasta lühikokkuvõte.....	4
1.1	2024. aasta olulisemad sündmused.....	4
1.2	Tegevused kultuuririkkuse aastal.....	5
1.3	Uued tegevused ja teenused.....	5
1.4	Aruandeaastaks seatud eesmärgid	5
1.5	Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks	6
2	Juhtimine ja personal.....	6
2.1	Juhtimine	6
2.1.1	Muudatused raamatukoguvõrgus	6
2.1.2	Rahvaraamatukogu nõukogu.....	7
2.1.3	Rahvaraamatukogu arengukava	7
2.2	Eelarve	7
2.2.1	Raamatukogude projektid	8
2.3	Personal	9
2.3.1	Olulisemad muudatused personali korralduses	9
2.3.2	Erialahariduse ja kutse omandamine.....	9
2.3.3	Täienduskoolitused.....	9
2.3.4	Tunnustamine	10
3	Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon	10
3.1	Hoone ja ruum	10
3.2	Ligipääsetavus	11
3.2.1	Ligipääs raamatukogude ruumidele ja teenustele	11
3.2.2	Koduteenindus.....	12
3.2.3	Teenused asutustele	13
3.3	Innovatsioon	13
3.3.1	Raamatukogude pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused	13
3.3.2	Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas	14
3.3.3	Iseteeninduslike teenuste kasutus.....	15
4	Kogude kujundamine	15
4.1	Komplekteerimise põhimõtted	15
4.2	Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega	16

4.3	Raamatukogu komplekteerimine (trükis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang	17
4.4	Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang.....	18
4.5	Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang.....	19
4.6	Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang	19
4.7	Annetuste osakaal kogude juurdekasvust	19
4.8	Inventuurid ja mahakandmised.....	19
5	Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	20
5.1	Lugejaküsitlused.....	20
5.2	Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused.....	20
5.3	Raamatukogu kasutamine ja teenused	21
5.3.1	Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs.....	21
5.3.2	Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes	21
5.3.3	Lugejad.....	22
5.3.4	Külastused	22
5.3.5	Laenutused	23
5.3.6	MIRKO teenus	24
5.3.7	Ülevaade RVL teenusest.....	24
5.3.8	Infoteenindus, sh infopäringud.....	25
5.3.9	Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused.....	25
5.3.10	Tasulised teenused.....	26
5.4	Laste- ja noorteteenindus.....	26
5.4.1	Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	27
5.4.2	Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused	27
5.5	Raamatukogu kui kogukonnakeskus	28
5.5.1	Kasutajakoolitused	30
5.5.2	Koostööpartnerid.....	32
6	Raamatukogu turundus.....	32
6.1	Väljaannete publitseerimine	33
7	Eesmärgid tulevaks aastaks	34
LISA 1.	Laenatud teavikute esikümme aastal 2024	35

1 Aasta lühikokkuvõte

2024. aastal kasutas Tallinna Raamatukogude teenuseid ca 72 300 registreeritud lugejat, lisanduvad need, kes külastavad või kasutavad teenuseid, mis ei eelda lugejaks registreerimist. Keskmiselt külastas raamatukogu ca 3200 inimest päevas. Lisaks külastati raamatukogu rohkem kui 1,2 miljonit korda virtuaalselt. Paberraamatute kojulaenutusi oli rohkem kui 930 000, laenutusi koju kokku koos tagastustähtaegade pikenduste ja e-raamatute laenutustega ca 1,7 miljonit.

2024. aasta olulised märksõnad olid: iseteeninduslahenduste kasutuselevõtt, IP-põhine juurdepääs digimeediaväljaannetele, silmusvõimendid vaegkuuljatele abiks raamatukogu kasutamisel, kaasaegne ja keskkonnahoidlike lahendustega raamatukogubuss, Tallinna Keskraamatukogu uus bränd ja brändinimi Tallinna Raamatukogud, Kullo Huvikeskuse hoone, mille katuse all saab olema ka raamatukogu, ehitusprojekti valmimine ja Nõmme raamatukogule uus võimalik asukoht.

1.1 2024. aasta olulisemad sündmused

2024. aasta oodatuimaks sündmuseks oli **iseteeninduslahenduste kasutuselevõtt**. 09.01.2024 avati igas linnaosas ühe haruraamatukogu läheduses kasutamiseks 24/7 laenutuskapp ja igas raamatukogus (sh ka uues raamatukogubussis) iseteenindusautomaat teavikute laenamiseks ja tagastamiseks. Aasta lõpus paigaldati teenindusruumidesse juba ka targad tagastusriiulid, mida sai hakata kasutama alates 21.01.2025. Iseteenindusseadmete vahendusel ringles 2024. aastal rohkem kui 65 000 teavikut ning kasutus aina suureneb.

Kevadest on kõikides haruraamatukogudes **IP-põhine juurdepääs** Eesti suurimatele digimeediaväljaannetele (Delfi, Postimees, Õhtuleht, Äripäev). Nii tagab raamatukogu kõigile info, sh arvamuste paljususe kättesaadavuse ühiskonnaelus osalemiseks ja kaasarääkimiseks.

Suvel said kõik raamatukogud **silmusvõimendid**, mis muudavad raamatukoguteenused ligipääsetavamaks vaegkuuljatele. Silmusvõimendit on võimalik kasutada ka uues kaasaegsete ja keskkonnahoidlike lahendustega raamatukogubussis.

Uut raamatukogubussi tutvustati lugejatele ja kõigile huvilistele 28.11.2024 Vabaduse väljakul. Nii nagu vana on ka uus raamatukogubuss hübriidlahendus. Seekord toodab buss osa elektrist päikselistel ilmadel teenuse pakkumiseks päiksepaneelide abil ise, päiksepaneelid on nii bussi katusel kui ka bussi kodu ehk Pelguranna raamatukogu katusel. Bussil on palju aknaid, mis aitab tagada looduslikku valgust. Samas on kõikidel bussi akendel, sh katuseakendel, ka rulood, et liigkuumadel ilmadel pakkuda nii lugejatele kui bussi töötajatele jahutust. Suvisel ajal on kuumadel ilmadel abiks ka katusest avanev markiis. Uue raamatukogubussi mootori kategooriaks on Euro 6. Üritustele sõites annab osalejate lisaruumi bussi väljakäiv osa, st bussi sein liigub koos riulitega väljapoole, tehes bussi laiemaks.

Samaaegselt raamatukogubussiga esitleti ka raamatukogu **uut brändi ja brändinime Tallinna Raamatukogud**. Uus raamatukogubuss sai Tallinna linnaruumis esimeseks uue brändi kandjaks. Uue brändi kasutuselevõtu eesmärk on senisest paremini oma infoga inimesteni

jõuda. Brändingu juurutamine ja uue visuaalse identiteedi kasutuselevõtt toimub samm-sammult 2025. aasta jooksul.

Tallinna Huvikeskus Kullo uue hoone ehitusprojekti koostamise käigus anti sisendit raamatukoguruumide osas (ruumilahendus, inventar, nõrk- ja tugevvool). Hange Kullo olemasoleva hoone lammutus- ja uue hoone ehitustöödeks koos osalise projekteerimise ja sisustamisega kuulutati välja oktoobris 2024, hanke võitis AS Merko Ehitus Eesti. Veebruaris 2025 alanud tööd kestavad kuni detsembrini 2026.

2023. aastal alustas Nõmme Põhikool, mille juures tegutseb Nõmme raamatukogu, ettevalmistusi koolihoone renoveerimisprojekti koostamiseks. Kuna Nõmme Põhikool uues hoones ei näe enam kohta avalikule raamatukogule, siis Nõmme Linnaosa Valitsus pakkus välja raamatukogu võimaliku uue asukohana Raudtee 60a kinnistu. 2024. aastal tegeleti projekteerimistingimuste taotlemisega, projekteerimistingimused väljastati veebruaris 2025. Projekteerimistingimuste alusel saab ehitada hoone, millel on kolm maapealset korrust ja maa-alune korrus ning lubatud suurim ehitisealune pind on kuni 500 m².

1.2 Tegevused kultuuririkkuse aastal

Kultuuriline lõimumine ja kultuuririkkus on Tallinnas väga olulised teemad. Tallinna rahvuskoosseisus olid 01.01.2024 seisuga suurimad rahvastikugrupid eestlased (52 %), venelased (30,6 %) ja ukrainlased (7,7 %), kellele järgnesid väiksemate osakaaludega valgevenelased, soomlased jt. Kultuuririkkuse aastal keskendus enamik meie raamatukogu tavapäraseid ettevõtmisi (lugemisprogrammid, üritustesarjad, raamatukogutunnid jne) erinevate kultuuride tutvustamisele. **Rõhk oli eesti kultuuri tutvustamisel muukeelsele elanikkonnale, rohkelt toimus ka Ukraina kultuuriga seotud üritusi.** Hulgaliselt tegevusi pakuti Tallinna rahvuskultuuride päevade raames 14.-24. septembril 2024.

1.3 Uued tegevused ja teenused

Aasta algul avasime **uued iseteeninduslahendused**: raamatukogude juures paiknevad **24/7 laenutuskapid** loovad võimaluse laenata ettetellitud raamatuid mistahes ajal ning raamatukogude teenindussaalides olevad **iseteenindusautomaadid** võimaldavad raamatukoguhoidja vahendusega raamatute laenamist ja tagastamist. Mõlemad lahendused pakuvad lugejatele paremat ajaplaneerimist raamatukogu teenuste kasutamisel.

Kevadest saavad lugejad lugeda oma koduraamatukogus **kõikide Eesti suuremate digimeediaväljaannete sisu**. Antud lahendus aitab vähendada ühiskonnas infolõhet. Suvel said kõik raamatukogud **silmusvõimendid**. Nii tunnevad vaegkuuljad end raamatukogu külastades enesekindlamalt.

1.4 Aruandeaastaks seatud eesmärgid

2024. aasta lõpuks olid raamatukogu kõik teenindusüksused plaanitult läinud üle RFID-põhisele iseteenindusele. Ainsad iseteeninduse terviklahenduse komponendid, mille seadistamine ja paigaldamine venis, olid targad tagastusriiulid, mis võeti kasutusele 2025. aasta jaanuaris.

1. juulil 2024. a lõpetati enam kui 12 aastat e-raamatute laenutusteenust pakkunud Tallinna Keskraamatukogu e-raamatukogu ELLU tegevus. Raamatukogu keskendus e-teavikute komplekteerimisel plaanikohaselt e-teavikute komplekteerimisele e-raamatukogus OverDrive. Võrreldes aastaga 2023 tõusis e-raamatukogus OverDrive laenutuste arv 63,8%.

Õnnestus uue raamatukogubussi hange, kaasaegsete lahendustega buss teenindab lugejaid alates 2024. aasta detsembrist.

Pirita raamatukogu juurde plaaniti luua 2024. aasta lõpuks iseteenindusraamatukogu lahendus, st et raamatukogu saaks kasutada ka teatud kellaaegadel siis, kui raamatukogu personal ei ole kohapeal. Hanke ebaõnnestumise tõttu lükkus lahenduse hankimine 2025. aastasse.

2024. aastal plaaniti hankida raamatukogule uus veebileht. Tehnilise kirjelduse koostamisega alustati juba 2023. aasta lõpus, aga hanke keerukuse ja paljude osapoolte kooskõlastamise vajaduse tõttu lükkus hanke väljakuulutamine 2024. aasta lõppu. Hanke tulemused selgusid 2025. aasta veebruaris ja veebilehe arendus toimub 2025. aasta jooksul.

1.5 Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks

11.04 – 24.04.2024 korraldas Eesti kultuuriministeerium koostöös Eesti Rahvusraamatukoguga üle-eestilise rahvaraamatukogude lugejatele suunatud rahuloluküsitluse. Tegemist on uue kultuuriministeeriumi tulemusmõõdikuga. Küsimustikule vastas kokku 316 lugejat, **rahuloluindeks oli 9,6**. Vastanutest 80,7% hindasid rahulolu raamatukoguteenusega kõige kõrgema hindegaga ehk 10ga ja 9,2% hindegaga 9.

2 Juhtimine ja personal

Tallinn	1. Elanike arv	2.1 Registri- koodiga raamatu- kogude arv	2.2 Kesk- raamatu- kogude arv	2.3 Haru- raamatu- kogude arv	2.4 Ränd- raamatu- kogude arv. Raamatu- kogubuss	2.Kokku (2.2+2.3+ 2.4)	3.Teenindus- punktide arv
2023	458657	1	1	17	1	19	1 (Liivalaia 40)
2024	461900	1	1	17	1	19	1 (Liivalaia 40)

2.1 Juhtimine

2.1.1 Muudatused raamatukoguvõrgus

Võrreldes aastaga 2023 muudatusi raamatukoguvõrgus ei tehtud. Küll aga loodi 2024. aastal raamatukogule uus bränd ja võeti kasutusele brändinimi Tallinna Raamatukogud. Kahele hoonele, mida varem nimetati koondnimega Keskraamatukogu, anti oma nimi ehk moodustati uued struktuuriüksused - Tallinna Südalinna raamatukogu (keskraamatukogu funktsiooniga

haruraamatukogu aadressil Estonia pst 8) ja Tallinna Liivalaia raamatukogu (varasem keskraamatukogu vöörkeelse kirjanduse osakond (teeninduspunkt) aadressil Liivalaia 40).

2.1.2 Rahvaraamatukogu nõukogu

Tallinna Raamatukogudel on kaks nõukogu – kogude kujundamise nõukogu ja töökeskkonnanõukogu. Kogude kujundamise nõukogu pädevusse kuulub raamatukogu kogu komplekteerimise arengusuundade seadmine, komplekteerimistegevuse, sh kogude sisu hindamine, ettepanekute tegemine mh perioodika komplekteerimiseks ja teavikute järelkomplekteerimiseks ning kogust kustutamiseks. Töökeskkonnanõukogu on tööandja ja töötajate esindajate koostöökoogu, kus lahendatakse raamatukogu töotervishoiu ja tööohutusega seotud küsimusi.

2.1.3 Rahvaraamatukogu arengukava

2025. aastal vaadatakse üle ja kaasajastatakse arengukava aastani 2035 ning jätkatakse raamatukogu uue ühtse visuaalse identiteedi ja brändi juurutamist.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.23 €	Seisuga 31.12.24 €	Muutus %
Eelarve kokku	5 393 993	5 436 013	0,8%
Tööjõukulu*	3 583 734	3 664 309	2,2%
Komplekteerimiskulu	918 332	936 140	1,9%
sh KOV-ilt	497 055	509 508	2,5%
sh riigilt	407 115	408 584	0,4%
sh KuM-ilt	407 115	408 584	
Investeeringukulu**	687 024	2 242 851	226,5%
sh KOV-ilt	687 024	2 219 259	223%
sh riigilt	0	23 592	
sh KuM-ilt	0	23 592	
Infotehnoloogiakulu	512 428	563 088	9,8%

*Tööjõukulu koosneb palkadest, preemiast, hüvitistest ja muudest rahalistest väljamaksetest personalile koos sinna juurde kuuluvate maksudega.

**Investeeringukulu alla kuuluvad kulud sõltuvad KOV-ist ja tema investeeringuid reguleerivatest dokumentidest.

Omatuluna laekus lugejate võlgnevustest kokku 79 787 €, tasuliste teenuste eest 17 549 €. Raamatukogule mittevajalikke teavikuid müüdi 20 624 € eest, laekunud tulu kasutati uute teavikute ostmiseks.

2.2.1 Raamatukogude projektid

Projekti nimi	Toetuse allikas	Projekti periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus	Staatus (lõpetatud, käimas-olev vms)
Kirjanduslike kohtumisürituste sari lastele ja noortele „Mis uudist, raamatukogu?“	Eesti Kultuurkapital	20.08.2023-31.07.2024	2850 €	3216 €	Lõppenud, 2024. a toetusest kasutatud 1650 €.
Eesti kirjanduse tutvustamine ja autoritega kohtumiste korraldamine	Eesti Kultuurkapital	02.01.2024-08.01.2025	9900 €	11 150 €	Lõppenud, toetus kasutatud täies mahus.
Kirjanduslike kohtumisürituste sari lastele ja noortele „Mis uudist, raamatukogu?“	Eesti Kultuurkapital	01.09.2024-11.07.2025	4940 €	5514 €	Jätkub 2025. 2024. a toetusest kasutatud 2060 €.
Raamatust taldrikule: kokkame koos!	ERÜ	01.08.2024-30.10.2024	1000 €	1100 €	Lõppenud, toetus kasutatud täies mahus.
Tallinna Keskraamatukogu ligipääsetavuse suurendamine silmusvõimendite ja iseteeninduslahenduste abil	KuM	01.03.2024-31.12.2025	49 380 €	09 761 €	Jätkub 2025. 2024. a toetusest kasutatud 23 592 €.

Projekti “Tallinna Keskraamatukogu ligipääsetavuse suurendamine silmusvõimendite ja iseteeninduslahenduste abil” eesmärgiks on suurendada Tallinna Raamatukogude teenuste ligipääsetavust, hankides teenindusruumidesse, koolitusklassidesse ja saalidesse vaegkuuljatele vajalikud silmusvõimendid ja mikrofonid ning prototüüpides Pirita haruraamatukogus ilma töötajateta avatud iseteenindusraamatukogu, et teha raamatukogu põhiteenused kättesaadavaks ka lugejatele, kellele raamatukogu lahtiolekuajad ei sobi.

2024. aastal õnnestus ellu viia projekti esimene pool, silmusvõimendite paigaldamine. Iseteenindusraamatukogu hange 2024. aastal ebaõnnestus, uus hange on kavandatud aastasse 2025.

2024. aasta novembris esitati rahvaraamatukogude arendusprojektide taotlusvooru taotlus “Miniraamatukogud Tallinna elanike liikumisteedel”. Projektiga plaanime luua tallinlastele võimaluse laenata raamatuid nende liikumisteedel asuvatest iseteeninduslikest miniraamatukogudest, muutes sellega raamatukogu nähtavamaks ja ligipääsetavamaks. Esialgu on plaanis avada miniraamatukogud kolmes erinevas avalikus ruumis, et teenust enne

võimalikku laiendamist prototüüpida. Taotlus rahuldati täies mahus (33 100 eurot) ja miniraamatukogude hange on kavandatud 2025. aastasse.

Kultuurkapitali toetused võimaldasid raamatukogul korraldada erinevatele sihtrühmadele kirjandusega seotud üritusi ning maksta kirjanikele jt esinejatele motiveerivat tasu.

2.3 Personal

Töötajate arv	Täidetud töökohtade arv (FTE)
163	139,43

2.3.1 Olulisemad muudatused personali korralduses

Kõige olulisem struktuurimuudatus on seotud raamatukogu infotehnoloogia haldamise ülevõtmisega Tallinna linna Strateegiakeskuse digiteenistuse haldusesse alates 01.01.2024, millega kaasnes infotehnoloogia osakonna koosseisu vähenemine kahe IT-spetsialisti võrra.

Seoses teeninduse ümberkorraldustega vähenes Pelguranna raamatukogu töötajate koosseis ühe osalise tööajaga raamatukoguhoidja ametikoha võrra ja Sõle raamatukogu töötajate koosseis suurenes ühe osalise tööajaga raamatukoguhoidja ametikoha võrra.

2.3.2 Erialahariduse ja kutse omandamine

2024. aastal sai raamatukoguhoidja kutsetunnistuse üks töötaja ning bakalaureusekraadi Tartu Ülikoolis omandas samuti üks töötaja.

2.3.3 Täienduskoolitused

2024. aastal osalesid raamatukogu töötajad kokku 179 koolitusel, millest 31 olid kohaliku omavalitsuse korraldatud koolitused kõigile linna asutuste töötajatele sh raamatukogu töötajatele. Aasta jooksul oli 1128 koolitusel osalust. Läbitud koolituste maht oli 1623 akadeemilist tundi.

Traditsiooniliselt on üheks koolituste valdkonnaks kirjandusalased teadmised sh uudis-, laste- ja noortekirjandus. Raamatukoguhoidja on ühiskonnas läbi aegade olnud hinnatud kirjanduse soovitaja, seda võimaldab kirjandusteemaliste koolituste läbimine tõsta ja hoida. Koolituste fookus oli ka meediapädevuse, digioskuste, LAK-õppe oskuste, brändingu ja kommunikatsiooni teadmiste ja oskuste arendamisel. Digioskuste ja meediapädevuse koolitused aitavad kaasa elanikkonna digi- ja küberturvalisuse teadmiste arendamisele sh digilõhe vähendamisele. LAK-õppe meetodi kasutamisel raamatukogutundide läbiviimisel on raamatukogu toeks õpetajatele ja õpilastele eestikeelsele õppele üleminekul ning toetab riigikeele oskuse arendamist täiskasvanutel.

1. novembril toimus Aleksander Sibula 140. sünniaastapäevale pühendatud raamatukoguhoidjate erialapäev “Kultuuri kaudu kogukonda: raamatukogude roll ja võimalused erivajadustega inimeste kaasamisel”. Erialapäeva ettevalmistamisesse ja

läbiviimisesse olid kaasatud koostööpartneritena AS Hoolekandeteenused, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus ja Tallinna Tugikeskus „Juks“. Erialapäeva kanti üle ka otse-
eetris.

2.3.4 Tunnustamine

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu aastapreemia sai Südalinna raamatukogu eestikeelse kirjanduse osakonna juhataja Tiina Põldmaa, kes hoiab kõrgel raamatukoguhoidja kui lugeja nõustaja kuvandit ja inspireerib täiskasvanud inimesi lugema.

2024. aastal pälvis Tallinna Raamatukogude aastapreemia töötlusosakonna e-raamatukogu peaspetsialist Andrea Ruud. Parima noortetööga struktuuriüksuse preemia sai Sõle raamatukogu, parima lastetööga struktuuriüksuse preemia pälvis Kännukuke raamatukogu.

2024. aastal said kolleegipreemia järgmised töötajad: hea koostööpartner – Südalinna raamatukogu eestikeelse kirjanduse osakonna lastetöö peaspetsialist Merle Tanilsoo, ideede generaator – Säase raamatukogu juhataja Marina Mitina, tubli uustulnuk – Südalinna raamatukogu eestikeelse kirjanduse osakonna raamatukoguhoidja Ellika Eero, tubli noortetöötaja – Laagna raamatukogu raamatukoguhoidja Ingrid Tamm, usin töomesilane – Kadrioru raamatukogu juhataja Kaidi Teppor-Roomet, vapper raamatukoguhoidja – Südalinna raamatukogu eestikeelse kirjanduse osakonna juhataja Tiina Põldmaa, IT-tark – Tallinna Raamatukogude töötlusosakonna raamatukogu- ja iseteenindussüsteemi peaspetsialist Kristina Rood, majahaldjas – majandusosakonna koristaja Galina Ferapontova, kindel tugi – majandusosakonna autojuht-ekspediitor Vassili Bõtka, usin mesilaspere – Tondi raamatukogu. 2024. aastal anti välja eri-tunnustus RFID guru avalike suhete osakonna arendusprojektide juhile Laura Vunkile.

3 Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon

3.1 Hoone ja ruum

Raamatukogud paiknevad üle linna 19 hoones, üldpinnaga 14 351 m² (2023. aastal 14 391 m²), neist neli hoonet on Tallinna Keskraamatukogu bilansis (Südalinna raamatukogu, Pääsküla raamatukogu, Kännukuke raamatukogu (sh töötlusosakond) ja Pelguranna raamatukogu) üldpinnaga 6942 m².

2024. aasta suvel lõppes MTÜ TEEVIIT EUROKOOL ning Tallinna Kultuuri- ja Spordiameti vahel sõlmitud üürileping ning erakooli kasutuses olnud ruumid Vilde tee 72a (793 m²) anti kasutamiseks raamatukogule. Erakooliga üürilepingu lõppemine andis võimaluse kasutada I korruse ruume töötlus- ja majandusosakonna vajadusteks. Sügisel toimus nendes ruumides remont ning töötlusosakond kolis novembri lõpus välja Liivalaia 40 asuvatest ruumidest (999,6 m² sh Liivalaia raamatukogu kasutuses olnud ürituste saal), mis läksid tagasi ruumide omanikule Tallinna Kesklinna Valitsusele. Samuti lõppes suvel AILENDER GROUP OÜ (Mauruse pubi) üürileping aadressil Estonia pst 8 (167,3 m²). Nii endised pubi kui erakooli kasutuses olnud II korruse ruumid on planeeritud vastavalt Südalinna ja Kännukuke raamatukogude kasutusse. Projekteerimise hanked viiakse läbi 2025. aastal.

Paepealse raamatukogu ruumide üürimiseks samas asukohas sõlmiti uus leping kuni aastani 2029.

Hoonete ja ruumide majandamiseks kulus 2024. aastal 422 844 € ilma km-ta (2023. aastal 439 760 € ilma km-ta). Kulude vähenemine oli seotud eelkõige elektrihindade odavnemisega, raamatukogu enda päikesejaamade kasutuselevõtuga ning väiksemate küttekuludega.

2024. aasta teostati Südalinna raamatukogu fassaadi täielik renoveerimine. Suuremahulisteks töödeks kasutati lisaks täiendavaid eraldisi Tallinna Kultuuri- ja Spordiametilt summas 178 776 € (sh km), millest tasuti Pelguranna (71 452 €) ja Südalinna (56 779 €) raamatukogude ventilatsioonisüsteemide rekonstrueerimise ja töötlusosakonna uute ruumide remondi (50 545 €) eest. Raamatukogu tegevuseelarvest vahetati Pelguranna raamatukogu garaaži uks, I korruse valgustid LED-valgustite vastu ning muudeti nii Pelguranna kui Männiku raamatukogude peauksed automaatselt avanevaks. Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet toetas ligipääsetavuse fondist Pelguranna raamatukogu välistrepi ümberehitust liikumispuudega inimeste vajadustele vastavaks summas 11 331,00 € (sh km).

2024. aastal kasutati inventari soetamiseks 27 651 € ilma km-ta (2023. aastal 22 980 € ilma km-ta). Lisaks eraldas Kultuuri- ja Spordiamet Paepealse raamatukogu uue inventari hankimiseks 35 929 € (sh km), mille eest hangiti kahekohaline vaikuseboks, uued ajakirjakapid, lauasirmid, raamatuväljapanekualused, diivanid, legosein ning lastelauad ja -toolid.

Tööriistalaekasse uute tööriistade ostmiseks saadi Tallinna linna õppeadade taotlusvoorst 2999 € (sh km).

Augustis lõppes autojuht-ekspediitori kasutuses oleva kaubiku liisinguleping ning raamatukogu ostis liisinguesemeks olnud Mercedes-Menz Sprinter kaubiku välja. Uus raamatukogubuss valmis novembri lõpuks.

Tallinna Linnavaraamet paigaldas 2023. aasta suvel päikesepaneelid Pelguranna, Sõle ja Pääsküla raamatukogu katustele. Linnavarametil oli plaanis järgmisena paigaldada paneelid Kännukuke raamatukogu katusele, kuid kahjuks ei saanud see 2024. aastal teoks. 2025. aastal viiakse läbi Vilde tee 72 hoone (Kännukuke raamatukogu) projekteerimise hange ning ehitustöödega loodetakse alustada 2026. aastal. Sellega seoses on plaanis ka ulatuslikum katuse remont ning peale seda paigaldada katusele päikesepaneelid.

3.2 Ligipääsetavus

3.2.1 Ligipääs raamatukogude ruumidele ja teenustele

Ligipääsetavuse aspektid	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogu kodulehel on toodud vajalik info erivajadustega inimestele pakutavate võimaluste ning ruumide kohta	Jah, korraldatud tsentraalselt
Raamatukogu kodulehel www.keskraamatukogu.ee (www.tallinnaraamatukogud.ee) on info Pimedate raamatukogu ja selle võimaluste kohta	Jah
Raamatukokku on paigaldatud taktilised tähised	Ei
Raamatukogu pakub regulaarselt koduteenindust	Jah, korraldatud tsentraalselt

Raamatukogusse pääseb mugavalt ilma kõrvalise abita ka ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastaja	7
Ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastajad pääsevad ilma kõrvalise abita mugavalt kõikidesse raamatukogu ruumidesse	8
Raamatukogus on nõutele vastav invatualett	1 (arvestades auditis toodud puuduseid)
Raamatukogu juures on invaparkimiskohad või invatranspordile on muul viisil tagatud parkimisvõimalus	5
Kuuldeaparaadi kasutajal on raamatukogus võimalik kasutada silmusvõimendit	19
Raamatukogu lahtiolekuajad arvestavad ühistranspordigraafikutega	19
Raamatukogu on avatud vähemalt ühel nädalavahetuse päeval	19

2023. aastal läbiviidud ligipääsetavuse audit kaardistas kõigi Tallinna Raamatukogude hoonete kitsaskohad liikumis-, kuulis- ja nägemispuude seisukohast. Raamatukogu tegeleb auditile tuginedes ligipääsetavuse parandamisega vastavalt võimalustele. Parentuste tegemist raskendab see, et paljudel juhtudel ei kuulu raamatukoguhooned raamatukogule ja samuti ei ole ümbritsev territoorium raamatukogu oma.

Nägemispuudega inimeste juhttee lahendati 2024. aastal kaheksas haruraamatukogus ja raamatukogubussis porivaipadega. Ülejäänud haruraamatukogudesse paigaldatakse võimalusel sissepääsust kuni teenindusletini taktiilne juhttee.

2025. aastal saavad II korrusele juurdepääsu tagamiseks lifti Sõle ja Paepealse raamatukogud, sh esimese rahastus tuleb Tallinna Kultuuri- ja Spordiameti investeringute fondist, teise paigaldab hoone omanik. Ühtlasi saab Paepealse raamatukogu 2025. aastal ka nõuetekohase invatualeti.

2024. aasta suvel varustati kõikide Tallinna Raamatukogude teenindussaalid, suuremad üritustesaalid ja koolitusklassid silmusvõimenditega, mis võimaldavad vaegkuuljate paremat teenindamist ning saada neil varasemast paremini osa koolitustest ja kultuurisündmustest. Lisaks saab raamatukogudes kohapeal kasutada individuaalseid silmusvõimendeid, mis abistavad vaegkuuljaid arvuti kasutamisel.

3.2.2 Koduteenindus

Koduteeninduse teenused	Kordade arv	Kasutajate arv
Teavikute laenutus	1089	99
Kasutajakoolitus	17	17
Digipädevuste alane nõustamine	5	5
Telefoniseltsing	220	20

2024. aastal oli Tallinna Raamatukogudel kokku 99 koduteeninduse lugejat (2023. aastal 97), kes laenasid kokku 6638 teavikut (375 laenutust rohkem kui 2023. aastal). Lugeda sooviti

põhiliselt uuemat ilukirjandust või lihtsalt midagi kerget ja meeleolukat. Kasutajakoolitused toimusid 2024. aastal just uutele teenuse kasutajatele. Lisaks koduteeninduse võimalustele tutvustati neile, kes seda soovisid, ka e-raamatukogusid ja e-kataloogi ESTER. Koduteeninduse lugejad on kodused ja suhtlemisvõimalusi on neil väga vähe. Nii pakuti umbes 20 lugejale ka nõ telefoniseltsingut, kus räägiti kirjandusest ja igapäevaelust, vastati küsimustele ja otsiti neile vajalikku infot.

3.2.3 Teenused asutustele

Teenused asutustele	Laenutatud teavikute arv	Osavõtjate arv
„Miti“ rändkoguteenus lasteaedadele	Laenutatud teavikute arv kokku 27 372. Igas lasteaias käiakse vähemalt kaks korda aastas; kordade osas eraldi statistikat ei koguta.	101
Rändkoguteenus teistele asutustele	Laenutatud teavikute arv kokku 638; kordade osas eraldi statistikat ei koguta.	7

2017. aastal alustatud lasteaedadele suunatud rändkoguteenuse „Mesilane Miti raamatutaru lasteaias“ pakkumine jätkus ka 2024. aastal. Teenuse raames komplekteeritakse ja viiakse lasteaiarühmadele laenuks kaste lasteraamatutega ning korraldatakse ka nende tagasitoomine raamatukokku. 2024. aastal kasutasid rändkoguteenust 101 (2023. aastal 98) munitsipaallasteaeda.

Teiste asutuste rändkoguteenuse peamised kasutajad 2024. aastal olid Tallinna Laste Turvakeskus, Vanurite Eneseabi- ja Nõustamisühing, Kaitseväe Peastaap, Pihlakodu.

Asutusi, kellele Tallinna Raamatukogud mitmesuguseid teenuseid pakuvad (peamiselt raamatukogutundide ja muude koolituste ning ürituste näol, aga ka tasuliste teenuste näol nagu näiteks ruumide rent), on väga palju. Täpset statistikat kõigile asutustele osutavate teenuste ja osutamise kordade kohta ei arvestata.

3.3 Innovatsioon

3.3.1 Raamatukogude pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused

Innovaatilised / infotehnoloogilised lahendused	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogusüsteem Sierra	19
Raamatuid saab laenutada igal ajal laenutuskapi kaudu	8
Raamatuid saab tagastada igal ajal tagastuskasti, tagastusluugi või laenutuskapi kaudu	8
Raamatukogus on iseteeninduslahendused (laenutusautomaadid)	19
Raamatukogu pakub avatud raamatukogu teenust (iseteenindus väljaspool töötajate tööaega)	0
Raamatukogu pakub kasutajatele kaugtöökohta / individuaaltööruumi	19

Raamatukogu pakub kasutajatele rühmatööruumi / koolitusklassi / tegelustuba	19
Raamatukogu pakub kasutajatele vähemalt ühte kaamera ja mikrofoniga arvutit (õppearvutid õppimiseks, koosolekuteks, lähedastega suhtlemiseks)	19
Raamatukogus saab kasutada helistuudiot (nt muusika, taskuhäälingute loomiseks)	0
Raamatukogus saab kasutada videostuudiot (nt videote, vlogide loomiseks)	0
Raamatukogus on kasutusel RFID lahendus	19
Raamatukogus on vähemalt üks AIP arvuti	19
Raamatukogus saab kasutada WiFi ühendust	19
Raamatukogus saab kasutada printerit ja/või skannerit ja/või koopiamasinat	19
Raamatukogus saab värviliselt printida	14
Lisakuvar, klaviatuur ja hiir sülearvutile	19
Tahvelarvuti	5
Graafikalaud	2
Akupank	19
Innovatsioonilabor 3D-printeri, virtuaalreaalsusprillide jms	1
Fotostudio hübriidkaameraga	1
Mälulabor filmi-, foto- ja dokumendiskanneriga	1

3.3.2 Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas

2024. aastal jätkati iseteeninduse terviklahenduse juurutamist, aasta lõpuks lõppesid kõik RFID kiipide ja vöötkoodi konverteerimise tööd.

9. jaanuaril avati lugejatele kaheksa haruraamatukogu (Südalinna, Liivalaia, Kännukuke, Laagna, Pelguranna, Pirita, Pääsküla ja Väike-Õismäe raamatukogu) juures välitingimustes paiknevad laenutuskapid, mis löid lugejate jaoks võimaluse laenata ettetellitud raamatuid mistahes ajal. Samades raamatukogudes avati ka esimesed teenindussaalides paiknevad iseteenindusautomaadid, mille abil saavad lugejad ise mugavalt teavikuid laenata ja tagastada. Ülejäänud haruraamatukogud said RFID-põhised raamatukoguhoidja töökohad ja iseteenindusautomaadid suvel.

Oktoobris saabus Südalinna raamatukokku testimiseks esimene tark tagastusriiul, mis võimaldab kiiret teavikute tagastust need lihtsalt riulisse asetades. 21.01.2025 võeti targad tagastusriiulid kasutusele kõikides haruraamatukogudes.

Kultuuriministeeriumi kiirendi taotlusvoorst sai rahastuse Pirita iseteenindusraamatukogu terviklahendus. Ettevalmistused hankeks algasid märtsikuus, kuid esimene hange ebaõnnestus – hoolimata eelnenud turu-uuringust saime ühe liiga kalli pakkumuse ja teine ei vastanud tehnilisele kirjeldusele. Uus hange on plaanis läbi viia 2025. aastal. Alustati ettevalmistusi ka miniraamatukogude projektiks (iseteeninduslikud raamatukapid avalikes ruumides), viies novembris läbi vastava turu-uuringu.

2024. aastal viidi läbi teenuste tutvustamiseks suunatud ekraanide hange, mille tulemusena saavad raamatukogud plakatite ja video kuvamiseks 17 keskselt hallatavat ekraani. Tänu sellele ei ole vaja enam nii palju paberplakateid printida ja transportida haruraamatukogudesse.

Pääsküla raamatukogu sai vana mustvalge kontorikombaini asemele uue A3 värvilise.

Rahvastikuregistri päringute tegemiseks loobuti MISP2 lahendusest ja hakati kasutama eesti.ee võimalust elukohaandmete päringute tegemiseks.

Tallinna linna digiteenistus vahetas IT tsentraliseerimise käigus välja hulga tööarvuteid ja osadel töötajatel on tööarvutiks nüüd sülearvuti, mida on võimalik kasutada ka kaugkontoris.

Väike asi, aga suure mõjuga: töötlusosakonna kleebisepriinterile soetati lisaks kleebistekerija, mis kerib automaatselt kleebised rulli ning lihtsustab sellega oluliselt töötlusosakonna töötajate tööd.

3.3.3 Iseteeninduslike teenuste kasutus

2024. aastal logiti Tallinna Raamatukogude lugejate poolt Minu ESTERisse 204 424 korda (2023. aastal 216 664 korda).

Kuna iseteenindusseadmete paigaldamine ja avamine toimus 2024. aasta jooksul etapiviisiliselt, siis ühtset ja aasta lõikes analüüsitavat statistikat nende kohta veel ei ole. 2024. aasta jooksul ringles iseteenindusseadmete vahendusel 65 775 teavikut, sh teostati 29 667 laenutust ja 36 108 tagastust.

4 Kogude kujundamine

4.1 Komplekteerimise põhimõtted

Tallinna Raamatukogud juhinduvad komplekteerimisel rahvaraamatukogude töökorralduse juhendist, kultuuriministri 09. jaanuari 2015.a määrusest nr 1 „Rahvaraamatukogudele riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord“ ning raamatukogu direktori 27. oktoobri 2023.a käskkirjast nr 1-2/35 „Teavikute komplekteerimine“, mis on avaldatud ka raamatukogu veebilehel.

2024. aastal jätkuvalt Venemaa sõjalise agressiooni tõttu Ukraina vastu Venemaalt pärit raamatuid ja perioodikat Tallinna Raamatukogudesse ei tellitud. Raamatukogu püüdis leida võimalusi venekeelse raamatu tellimiseks väljastpoolt Venemaad (Euroopa Liit, ÜK, USA, Kanada jne), kuid kahjuks oli valik jätkuvalt väike. 2023. aasta teises pooles alustas tegevust kirjastus Freedom Letters, kus antakse välja raamatuid, mis Venemaal ilmuda ei saaks. 2024. aastal telliti Freedom Letters poolt välja antud venekeelsed trükiseid Tallinna Raamatukogudesse 16 nimetust.

Seoses e-raamatukogu ELLU sulgemisega 1. juulil 2024 lõpetati e-raamatukokku e-raamatute tellimine.

Komplekteerimispõhimõtteid uuendatakse vajaduspõhiselt, soovitus selleks annab kogude kujundamise nõukogu.

4.2 Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

2024. aasta lõpuks oli Tallinna Raamatukogude kogudes kokku 805 210 raamatut, 15 152 auvist, 437 elektroonilist teavikut, 4535 muud teavikut, 9584 e-raamatut, 3033 arvutivõrgus olevat audioraamatut, 126 e-nooti, 4790 ajakirja aastakäiku ning 5726 e-jadaväljaande nimetust.

Ilu- ja lastekirjandus moodustas raamatute ja nootide eksemplaarsusest 62,8% ja teadmiskirjandus 37,2%. 64,3% Tallinna Raamatukogude raamatutest ja nootidest olid eestikeelsed ja 35,7% võõrkeelsed. E-raamatute (sh e-audioraamatute) puhul oli ilukirjanduse osakaal 59% ja teadmiskirjanduse osakaal 41% eksemplaridest. Eestikeelseid e-raamatuid oli 21%, muukeelseid (v.a vene keel) 71% ja venekeelseid 8% eksemplaridest.

Tallinna Raamatukogudes oli füüsiliste teavikute (raamatud, noodid, auvised, elektroonilised teavikud, muud teavikud, ajakirjade aastakäigud) ringlus 2024. aastal 1,9. E-raamatukogude teavikute (e-raamatud, e-audioraamatud, e-ajakirjad) ringlus kokku oli 4,8. E-raamatute ringlus oli 2,4 ja audioraamatute ringlus 10,7. Kõikide kogude ringlus kokku oli 2,0, mis on rahvaraamatukoguteenuse kvaliteedihindamise mudeli järgi eeskujulik tase (eeskujulik tase algab ringlusest 1,2).

Suurima ringlusega teenindusüksused olid: Tallinna Raamatukogubuss (ringlus 2,9), Laagna raamatukogu Lasnamäel (ringlus 2,2), Kännukuke raamatukogu Mustamäel (ringlus 2,2). Väikseima ringlusega teenindusüksused olid: Männiku raamatukogu Nõmmel (ringlus 1,4) ja Pirita raamatukogu (ringlus 1,5).

Kõikidest raamatutest ja nootidest, mida oli võimalik koju laenata, on alates 01.01.2021 laenutuseta 25,8%: eestikeelsetest 19,2% ja võõrkeelsetest 37,4%. Lasteraamatud moodustavad kolm aastat laenutamata raamatutest 14,7% ning noorteraamatud 4,5%. 54,2% laenutuseta laste- ja noorteraamatutest on eestikeelsed.

Tallinna Raamatukogude kogude uuenemise protsent oli 2024. aastal 5,8%, mis on rahvaraamatukoguteenuse kvaliteedihindamise mudeli järgi rahuldaval tasemel, jäädes natuke alla hea taseme (alates 6%).

Selleks, et teosed oleksid lugejatele e-kataloogis ESTER leitavad, tegelesid Tallinna Raamatukogude töötajad 2024. aastal kokku 10 619 bibliokirjega. Täiskirjeid tehti 3376, kiirkirjeid 18 ja parandati 7257 kirjet (2023. a kokku 5371 bibliokirjet; täiskirjeid tehti 2238, kiirkirjeid 51 ja parandati 3135 kirjet). Parandamist vajas tavapärasest üle kahe korra rohkem kirjeid, sest e-raamatukogu ELLU sulgemise järel tuli kõikidest bibliokirjetest eemaldada ELLU-sse suunavad lingid.

E-kataloogi ESTER lisati 2024. aastal kokku 57 880 eksemplarikirjet (sh 46 799 raamatut, 87 nooti, 157 auvist, 40 elektroonilist teavikut, 9785 ajakirja, 149 ajalehte ning 863 muud teavikut).

4.3 Raamatukogu komplekteerimine (trükkis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang

Komplekteerimiseks eraldatud summad	2024.a	2023.a
Kohalik omavalitsus (KOV)	509 527,00 € (55,5%)	497 092,10 € (55%)
Riik	408 584,00 € (44,5%)	407 115,00 € (45%)
KOV + riik KOKKU	918 111,00 € (100%)	904 207,10 € (100%)
Annetused, asendused jms	18 047,47 €	14 162,27 €
KÕIK KOKKU	936 158,47 €	918 369,37 €

2024. aastal kujunes ühe raamatu keskmiseks hinnaks 14,79 eurot, mis on 1,3% madalam kui 2023. aastal (2023. a 14,99 €), sh eestikeelse raamatu keskmiseks hinnaks kujunes 15,09 eurot (2023. a 15,26 eurot) ja võõrkeelse raamatu keskmiseks hinnaks 12,09 eurot (2023. a 11,69 €). Trükiraamatu keskmise hinna tõusu on eeldatavasti aidanud ohjeldada riigihankest tulenev pakkujate-vaheline konkurents.

Ostudena saadi 2024.a raamatuid juurde 42 903 eksemplari, sh eesti keeles 38 700 (90,2%) ja võõrkeeltes 4203 eksemplari (9,8%). Juurdetulekust moodustas ilu- ja lastekirjandus 31 197 eksemplari (67,2%) ning teadmiskirjandus 15 239 eksemplari (32,8%).

E-raamatukogu OverDrive administreerimismoodulis oli raamatukogule müügiks erinevate litsentsimudelitega e-raamatuid ja e-audioraamatuid. Kasutusel on kuus litsentsimudeli tüüpi:

- laenutuskordade litsentsimudel ühe kasutajaga;
- laenutuskordade litsentsimudel mitme samaaegse kasutajaga;
- ajalise piiranguga litsentsimudel ühe kasutajaga;
- ajalise piiranguga litsentsimudel mitme samaaegse kasutajaga (*simultaneous use*);
- mitme tingimusega litsentsimudel ühe kasutajaga;
- aegumatu litsentsimudel (*one copy / one user*).

OverDrive'i e-raamatukogusse komplekteeriti e-raamatuid peamiselt inglise keeles (876 litsentsi), teistest keeltest hangiti litsentse saksa-, hispaania-, rootsi-, itaalia-, soome- ja ukrainakeelsetele e-raamatutele (kokku 52 litsentsi). Väiksemate keelte puhul eelistati valiku tegemisel auhinnatud teoseid ja neid, mida lugejad on OverDrive'i vahendusel soovitanud. 2024. aastal osteti enim (33,1%) e-raamatute litsentse ajalise piiranguga mudeliga, mida saab lugeda üks kasutajaga korraga. Järgnesid mitme aegumistingimusega litsentsid, mis moodustasid 25% kõikidest ostetud litsentsidest.

E-audioraamatute litsentse komplekteeriti peamiselt inglise keeles (824 litsentsi), järgnesid eestikeelsete e-audioraamatute litsentsid (221 litsentsi), muudes keeltes osteti kokku 18 litsentsi. 2024. aastal osteti enim (45,4%) audioraamatute litsentse ajalise piiranguga ühe kasutajaga litsentsimudeliga. Järgnesid aegumatu litsentsiga raamatud, mis moodustasid 22,7% kõikidest ostetud litsentsidest. Laenutuskordadega litsentsid, millel on mitu samaaegset kasutajat, moodustasid 14% kõikidest ostetud litsentsidest.

Arvestades 2025. aasta alguses toimunud perioodika käibemaksu tõusu (9% senise 5% asemel) ning 2025. aasta juulis toimuvat üldist käibemaksu tõusu (24% praeguse 22% asemel), võib eeldada, et teavikute hinnad 2025. aastal tõusevad. Kirjastuste ja trükitööstuse tegevust mõjutavad kindlasti ka muud 2025. aastasse kavandatud maksutõusud. Samal ajal vähendati riigipoolset teavikute toetust ca 5% ulatuses.

2024. aastal oli Tallinna Raamatukogudel võimalik osta 97,2 raamatut 1000 elaniku kohta; arvestades 2024. aasta üldist juurdetulekut, siis 105 raamatut 1000 elaniku kohta. Mõlemal juhul jäävad näitajad alla rahvaraamatukogude kvaliteedihindamise mudeli kogude kujundamise osa rahuldava taseme, milleks on 200 raamatut 1000 elaniku kohta. Selle põhjuseks on muuhulgas riigipoolse teavikute toetuse jagamisel Tallinna Keskraamatukogule kehtestatud koefitsient 0,6, mille tõttu eraldab riik ühe Tallinna elaniku kohta peaaegu poole väiksema summa, kui muude regioonide rahvaraamatukogudele.

4.4 Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Tallinna Raamatukogudesse on ostetud kõik suuremad Eestis ilmuvad üleriigilised päeva- ja nädalalehed nii paberil kui digiväljaannetena.

2024. aasta trükiperioodika tellimiseks toimus 2023. aasta novembris avatud hankemenetlus „Perioodiliste trükiväljaannete tellimine ja kohalekanne 2024. aastal“. Riigihanke osade „Eestis ilmuvad perioodilised trükiväljaanded“ ja „Väljaspool Eestit ilmuvad perioodilised trükiväljaanded“ edukaks pakkujaks osutus KE Ajakirjanduse OÜ.

2024. aastal telliti ajalehti 36 nimetust (2023. a 33 nimetust), sh 28 nimetust eesti keeles ja 8 nimetust teistes keeltes. Ajakirju telliti 111 nimetust (2023. a 110 nimetust), sh 68 nimetust eesti keeles ja 43 nimetust teistes keeltes.

Eesti ajakirjandusväljaanded on viimastel aastatel vähendanud paberlehtede ilmutumissagedust või ilmuvad väljaanded ainult veebis, seetõttu on Tallinna Raamatukogud hankinud lugejate jaoks ligipääsud digiperioodikale. Eesti digiperioodikale kulus 2024. aastal kokku 37 025,12 € (2023. a 34 435,11 €). 2024. aastal oli Tallinna Raamatukogudes IP-põhiselt võimalik lugeda järgmiste Eesti meediamajade tasulist veebis avaldatud sisu:

- Delfi Meedia AS – Delfi Äripakett alates 01.04.2024 kõikides teenindusüksustes;
- AS Postimees Grupp – IP-põhine digitellimus alates 01.11.2022 kõikides teenindusüksustes;
- AS Õhtuleht Kirjastus – ÕK+ PAKETT ÄRI IP-põhine juurdepääs alates 01.12.2022 kõikides teenindusüksustes;
- AS Äripäev – Äripäev PRO IP-põhine ligipääs alates 01.03.2024 kõikides teenindusüksustes; alates 2024. aasta juunist kõikides teenindusüksustes juurdepääs AS Äripäeva teemaveebidele foundME.io ja IT uudised.

Võõrkeelseid e-ajakirju saavad Tallinna Raamatukogude lugejad laenata OverDrive'i e-raamatukogust. 2024. aasta lõpu seisuga on kogus 5698 nimetust. E-ajakirjade litsentsimudel võimaldab piiramatut arvu samaaegseid kasutajaid (*simultaneous use*), seetõttu ei ole e-ajakirjadel järjekordi. Lugejate hulgas on need populaarsed: e-ajakirjade laenutused moodustavad 43% kõikidest aasta jooksul OverDrive'is tehtud laenutustest.

4.5 Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Auviseid osteti 2024.a 125 eksemplari. Auviste ostudest 86 eksemplari olid CD-d, 30 DVD-d ja 9 LP-plaati. Igat nimetust osteti 1 eksemplar. Ostetud auviste arv on vähenenud, sest uusi DVD-sid ja CD-sid, mida osta, ilmub vähem. Muusika ja filmid liiguvad pigem voogedastusse ning füüsiliste kandjate kasutatavus väheneb. Seda silmas pidades peaks raamatukogu siiski säilitama võimaluse CD-de ja DVD-de kasutamiseks, kuna kodudes ei pruugi vastavaid seadmeid enam olla ja voogedastuses ei pruugi sisu (legaalselt) saadaaval ning kõigile kättesaadav olla (nt tasulised teenused).

Elektroonilisi teavikuid lisandus Tallinna Raamatukogudesse ostudena 19 nimetust, kokku 19 eksemplari (2023. a 72 eksemplari). Lugejatele kohapeal kasutamiseks osteti 19 arvutimängu.

4.6 Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

2024. aastal lisandus Tallinna Keskraamatukogu kogusse muu teaviku ostuna 558 eksemplari seemneid, 417 lauamängu, 115 raamatukotti, 27 tehnikavidinat, 4 spordivahendit ja 6 tööriista, kokku 1127 eksemplari.

Muude teavikute annetusi sai raamatukogu 2024. aastal 419 eksemplari: 330 eksemplari seemneid, 88 lauamängu ja 1 spordivahendi (hüppenööri). Lisaks osteti 2024. aasta lõpus raamatukogule annetatud 265,00 € eest lauamänge Pelguranna raamatukogule.

4.7 Annetuste osakaal kogude juurdekasvust

2024. aastal annetati Tallinna Keskraamatukogule 3230 teavikut, millest 3210 olid raamatud (sh 24 nooti), 19 auvised ja 1 elektrooniline teavik. Erasikutelt saadi annetusi 2806 (2023. a 2949) eksemplari, riigiasutustelt 244 (2023. a 161) eksemplari, äriettevõtetelt 138 (2023. a 86) eksemplari, sihtasutustelt 31 (2023. a 53) eksemplari, mittetulundusühingutelt 8 eksemplari (2023. a 58), kohalikelt omavalitsustelt 2 eksemplari ning Tallinna linna asutustelt 1 (2023. a 97) eksemplar. Riigiasutustest oli suurimaks annetajaks Eesti Rahvusraamatukogu Hoiuraamatukogu (136 eksemplari) ja äriettevõtetest Apollo Kauplused (133 eksemplari).

Võrreldes 2023. aastaga vähenes kingitud teavikute arv 5,1% (2023. aastal 3404 annetust). Annetused moodustasid raamatute, auviste ja elektrooniliste teavikute juurdetulekust 6,9% (2023. a 7,7%).

Lisaks saadi annetustena 2024. aastal 9 nimetust ajalehti ning 21 nimetust ajakirju. E-raamatukokku OverDrive lisati annetustena kaks e-raamatuid, neist üks laste- ja teine noorteraamat. Annetatud e-raamatud jäävad kogusse kaheks aastaks,

4.8 Inventuurid ja mahakandmised

2024. aastal jätkus kogude ülevaatamine RFID-le üleminekuks, et mitte kiibistada lagunenuid või aastaid kasutuseta seisvaid teavikuid. Aasta jooksul kanti maha 15 870 lagunenuid eksemplari, 1093 lugejate poolt kaotatud eksemplari ja 283 lugejate poolt kaotatud ja asendatud eksemplari.

Peale mõne-aastast pausi alustati 2024. aastal taas inventuuride läbiviimist. 2020. aasta lõpus läks üks inventuuriseade rikki, teisi seadmeid ei peetud enam töökindlateks, mistõttu tuli inventuurid ajutiselt peatada. Kuna oli lootus, et RFID tehnoloogiale üleminek algab 2021. aastal, otsustati mitte osta uut vanal tehnoloogial põhinevat inventuuriseadet. Esimene inventuur, mida viidi läbi RFID tehnoloogiat ja uut tarkvara kasutades, toimus 2024. aastal Pelguranna raamatukogus, kus oli viimasest inventuurist möödas 11 aastat.

5 Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

5.1 Lugejaküsitlused

Mahukas Tallinna Raamatukogude kasutajate ja mittekasutajate uuring, mis valmis 2023. aastal, on aluseks raamatukogu praegustele arendustele ja ka 2025. aastal valmivale arengukavale.

2024. aastal viidi Tallinna Raamatukogudes läbi ainult üks lugejate rahuloluküsitlus. 11.04 – 24.04.2024 korraldas Eesti kultuuriministeerium koostöös Eesti Rahvusraamatukoguga üleeestilise rahvaraamatukogude lugejatele suunatud rahuloluküsitluse. Küsitluses oli üks küsimus rahulolu väljendamiseks skaalal 1-10 ning võimalus lisada kommentaare, et mis meeldis ja mis võiks olla teisiti. Tegemist on kultuuriministeeriumi uue tulemusmöödikuga.

Kuna tegemist oli piloodiga, oli küsitluse etteatamise aeg väga lühike, info ja materjalid saabusid alles päev enne ja samal päeval, kui küsitlus juba algas. Ühtlasi langes küsitluse aeg kokku ajaga, mil tsentraliseeriti Tallinna Raamatukogude infotehnoloogiat Tallinna linna digiteenistuse juhtimise alla. Haruraamatukogudes seadistati sel ajal veel arvuteid ja printereid, st teatud teenuste kasutamine oli häiritud.

5.2 Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused

Tallinna Raamatukogudes vastas üleriigilisele rahulolu küsimustikule kokku 316 lugejat, rahuloluindeks oli 9,6. Vastanutest 80,7% hindasid rahulolu raamatukoguteenusega kõige kõrgema hindegaga ehk 10ga ja 9,2% hindegaga 9. Ainult 3 vastanut hindasid rahulolu hindegaga 2-4, neist kaks jätsid vastuse põhjendamata, üks põhjendas rahulolematust vähese privaatsusega arvuti kasutamisel (teised lugejad näevad) ning käte desinfitseerimisvahendi kehva kvaliteediga.

316st vastanust 20 oma hinnangut ei põhjendanud, enamus kasutasid aga võimalust, et raamatukoguhoidjaid ja/või teenuseid kiita. Raamatukoguhoidjaid, nende lahkust, rõõmsameelsust, abivalmidust ja/või asjatundlikkust kiitsid 78,8% vastanutest. Teeninduskorraldust tunnustasid 51,6% vastanutest, tunnustati nii iseteeninduslahendusi kui nt kogu paigutust ja teenuste mitmekesisust. Positiivsena märgiti ära ka raamatukogu lahtiolekuaeg kella 20.00ni. Kogu, teavikute (nii raamatute kui ajakirjade) valik ja kättesaadavus jms märgiti ära nii eraldi kui raamatukoguhoidjate kiitmise kontekstis 33,9% vastanute poolt.

Keskkonda pidas oluliseks ära märkida 26,3% vastanutest, sealjuures tehti ettepanekuid nt inventari paigutuse osas (nt sooviti arvutite kasutamiseks rohkem privaatsust, suuremat

distantsti või kõrgemat vaheseina). Keskkonna juures hinnati enim vaikseid alasid, kus on hea rahulik lugeda. Kiideti nt hetke, kus satuti raamatukokku siis, kui oli vähem lugejaid – rohkem ruumi ja muidu ka vaiksem ning teenindus seetõttu kiirem. Samuti märgiti positiivsena võimalus kasutada rühmaruumi. Kahjuks on Tallinna Keskraamatukogu haruraamatukogude ruumid pigem väiksed, mistõttu on vaikesest aladest pigem puudus. Kuna soovime, et raamatukogus tunneksid end hästi ka vahel rõõmsalt kilkavad lapsed või veidi valjemini rääkivad noored, siis teeninduskorraldus on kitsastes tingimustes suureks väljakutseks.

5.3 Raamatukogu kasutamine ja teenused

5.3.1 Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs

2024. aastal kasutati raamatukogu dokumentide registreerimiseks ja haldamiseks Tallinna linna asutustes kasutatavat dokumendihaldusprogrammi Postipoiss. Raamatukogu dokumendihaldussüsteemis Postipoiss registreeritud teave (käskkirjad, kirjavahetus, lepingud) avalikustatakse alates 02.10.2023 Tallinna asutuste dokumendiregistris Tallinna veebilehel.

2024. aastal Tallinna Raamatukogudesse uusi arvuteid lugejatele kasutamiseks ei hangitud. Aasta jooksul oli arvutiseansse kokku 45 582 (2023.a 43 487) ning arvuteid kasutati ca 35 221 tundi (2023.a ca 33 327 tundi) ehk võrreldes eelneva aastaga kasutati arvuteid veidi enam. Raamatukogu arvutitöökohti kasutasid teiste hulgas ka lugejad, kel olid kodus endal ainult nutiseadmed või vanemad ja kehvemad arvutid, millega kõiki toiminguid lihtsalt enam teha ei saanud (nt ID-kaardiga avaldusi digiallkirjastada jms). Uue arvuti ostmist peeti tihti liiga kalliks väljaminekuks. Arvuteid kasutasid ka lapsed ja noored, kes tahtsid koos sõpradega midagi ette võtta ning nii jõuti raamatukokku ka arvutimänge mängima.

5.3.2 Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes

Suurimaks muudatuseks teeninduses oli iseteenindusseadmete (laenutuskapp ja iseteenindusautomaat) kasutuselevõtt, et hoida kokku lugejate aega ning lühendada lugejate paremaks kirjandusalaseks nõustamiseks teeninduslettide juures olevaid järjekordi. Paralleelselt iseteenindusseadmete kasutuselevõtuga tehti ettevalmistusi ka turvalisemaks teavikute ettetellimise teenuseks. Nimelt, ettetellitud teavikuid raamatukoguhoidja enam koheselt lugeja lugejakaardile ei lisa, vaid teavikud lisatakse tellimuste riiulile, kust lugeja saab need ise võtta, laenata need endale kas iseteenindusautomaadis või raamatukoguhoidja vahendusel.

Enim tagasisidet saadi lugejatelt seoses e-raamatukogu ELLU sulgemisega 1. juulil 2024. Kuna Tallinna Raamatukogud suunasid lugejaid lisaks e-raamatukogule OverDrive laenama eestikeelseid e-raamatuid üle-eestilisest teenusest MIRKO, laekus Tallinna Raamatukogudele ka kogu lugejate pahameel, kui MIRKO töös esines tõrked, funktsioonid ei töötanud või ei oldud rahul komplekteerimisega. Lugejatele tuli selgitada nii ELLU sulgemise otsust kui et on oluline, et lugejad saadaksid oma tagasiside ja küsimused MIRKO teenuse osas ka Eesti Rahvusraamatukogule kui teenuse pakkujale.

5.3.3 Lugejad

Lugejad 2023	Lugejad 2024	Muutus (+/-)
73 437	72 359	- 1078

Võrreldes aastaga 2023 langes lugejate arv 1078 lugeja ehk 1,5% võrra, mis on prognoositust ca 2000 lugejat vähem. Seoses e-raamatukogu ELLU sulgemisega ootasime, et lugejate arv väheneb ca 3000 lugeja võrra. Nimelt, 2023. aastal kasutasid ainult e-raamatukogu ELLU teenust, st trükiraamatuid ei laenanud, 5099 tallinlast. 2024. aasta I pooles luges e-raamatukogust ELLU vanemat kirjandust veel 1944 ainult e-raamatute lugejat. Seega võib eeldada, et 2025. aastal väheneb seoses ELLU sulgemisega lugejate arv veel ca 2000 lugeja võrra.

2024. aastal olid 24,9% Tallinna Raamatukogude lugejatest alla 18-aastased ja 12,6% vanemad kui 65-aastased isikud. Kui vaadata lugejagruppe vanuse lõikes kümnenditega, siis olid kolm suuremat lugejarühma vanus 10 – 19 (22,1% lugejatest), vanus 40 – 49 (19,2% lugejatest) ja vanus 30 – 39 (15% lugejatest). 70% lugejatest olid naissoost.

5.3.4 Külastused

Külastused 2023	Külastused 2024	Muutus (+/-)
918015	970253	+ 53 204

Külastuste arv on küll tõusuteel (tõus võrreldes 2023. aastaga 5,7 %), kuid COVID-eelset füüsiliste külastuste taset (2019.a oli füüsilisi külastusi 1 108 701) veel tagasi tulnud ei ole. Inimeste harjumused ning ootused avalikule ruumile on võrreldes COVID-eelse ajaga muutunud. Soovitakse, et raamatukogus oleks rohkelt ruumi ja õhku, rohkem rühmatöörumeid ja privaatseid töökohti lugemiseks ja arvutis õppimiseks/töötamiseks. Ajalehti lugedes valitakse teadlikult koht nii, et kõrval olev istekoht oleks vaba. Rohkem juhitakse tähelepanu sellele, et keegi võõras ei tohi näha tema isikuandmeid, kui ta arvutis töötab.

Teenindusüksustes vastati 2024. aastal ca 62 700 telefonikõnele – vastati küsimustele ja infopäringutele, nõustati kirjanduse valimisel ja leidmisel, võeti vastu teavikute ettetellimise soovet.

Lugejaid teenindati ka veebi teel. Teenindusüksustes vastati 2024. aastal 42 566 e-kirjale. Palju suhtlust toimus ka sotsiaalmeediakanalis Facebook, aga selle kohta eraldi statistikat ei arvestata. Virtuaalkülastusi oli 2024. aastal kokku 1 259 959, sh veebilehe külastusi 488 820. Veebi vahendusel toimunud koolitustel ja üritustel oli osalejaid 71 388, blogisid „Loe mind!“ ja „Lugemiselamused“ külastati 109 615 korda, Facebooki postituste ulatus (*page reach*) oli 322 330 ja YouTube’is vaadati videoid 18 739 korda. Aasta lõpuks oli Instagramis raamatukogu konto jälgijaid 999, TikTakis 1144.

5.3.5 Laenutused

Kuigi e-raamatukogu ELLU suleti alates 01.07.2024 ja sellega seondult vähenes laenutuste arv eestikeelsete e-raamatute e-laenutuste võrra, on laenutuste arv kokku 2024. aastal siiski mõnevõrra kasvanud. Kui e-raamatukogus ELLU kahanes laenutuste arv 75%, siis e-raamatukogus OverDrive kasvas laenutuste arv 63%.

Laenutused kokku 2023	Laenutused kokku 2024	Muutus (+/-)
1 893 844	1 927 519	+ 33 675

Laenutused koju 2023 vs 2024	Laenutused koju 2023	Laenutused koju 2024	Muutus (+/-)
Laenutusi koju kokku	1 666 838	1 689 584	+ 22 746
sh e-raamatukogu ELLU (avatud kuni 01.07.2024) ja OverDrive	95 377	93 229	- 2148

Laenutused koju 2022 - 2024	2022	2023	2024
Laenutuste arv koju (ilma e-raamatuteta) koos pikendustega (tagastustähtaega on võimalik pikendada kuni 3 korda)	1 570 220	1 569 851	1 596 350
Laenutuste arv koju (ilma e-raamatuteta) ilma pikendusteta	911 515	925 199	931 892

Vaadates viimase kolme aasta laenusstatistikat, sh laenutusi koju, saab öelda, et laenutuste arv on vaikselt tõusuteel. On tavapärane, et aegadel, mil majandus on languses, kasutatakse raamatukogu teenuseid rohkem. 2025. aasta laenutusi koju saab olema eelnevate aastatega aga keerulisem võrrelda, sest hoidmaks kokku lugejate aega, lubab raamatukogu pikendada tagastustähtpäeva senise 3 korra asemel 4 korda, kui teavikut ei vaja teised lugejad.

Järeldusi veel järgnevast statistikast teha ei saa, sest iseteenindusele mindi 2024. aastal üle etapiviisiliselt, aga võib siiski välja tuua, et ca 1,8% (29 667 teavikut) laenutustest koju tehti iseteenindusseadmete vahendusel.

Silma jäi see, et kuigi venekeelse kirjanduse laenutuste arv võrreldes 2023. aastaga kahanes 9,7% (mida võis ka eeldada, sest uudiskirjandust aastast 2022 Venemaalt enam ei tellita), kasvas võõrkeelse kirjanduse laenutuste arv tervikuna 8,6%, st senisest enam loeti kirjandust teistes võõrkeeltes. Raamatukoguhoidjate sõnul on tõusnud noorte soov lugeda kirjandust inglise keeles ning sooviti tihti just seda kirjandust, mida soovitati lugemiseks sotsiaalmeedias.

2024. aastal laenati ilu- ja lastekirjandust 7,5% rohkem kui eelneval aastal, mis on hea, sest ilukirjanduse lugemine laiendab sõnavara, arendab keelekasutust ja sõnaseadmisoskust, aitab vaadata oma muresid teise nurga alt ning pakub keerulistel aegadel ka tasuta meelelahutust.

Teenuse Ast Bsse raames, st lugejad laenasid teose ühest Tallinna Raamatukogude haruraamatukogust, aga tagastasid hoopis teise haruraamatukokku, ringles raamatukogude

vahel ca 124 100 raamatut (2023.a ca 121 300 raamatut). Raamatute tellimise teenust ühest raamatukogust teise nii, et teeninduskvaliteet ei kannataks, Tallinna Raamatukogud pakkuda veel ei saa. Ujukogu eeldab tarkvara, mis automaatselt analüüsib teenindusüksuste kogusid ning suunab teoseid eri raamatukogude vahel liikuma nii, et kõikides haruraamatukogudes oleks tasakaalustatud kogu. Tarkvaralahendusega koos peaks tulema ka kiire logistikalahendus, et lugeja oleks motiveeritud soovitud teost oma koduraamatukogus ootama.

Tagastusluugi kaudu, st ajal, mil raamatukogu oli suletud, tagastati 2024. aastal ca 30 700 (2023.a ca 27 900) teavikut. Sellist tagastamise võimalust kasutati seega 10% enam kui eelneval aastal.

Ootejärjekorda lisati end välja laenutatud raamatutele 21 645 korda (2023. a 17 549 korda), mis on 23,3% rohkem kui eelneval aastal. Võib eeldada, et teenust kasutatakse 2025. aastal veelgi rohkem, sest teavikute tagastustähtaega saab senise 3 korra asemel pikendada 4 korda, kuid pikendada saab ainult siis, kui teavikut ei vaja teine lugeja.

Tasulistesse pakiautomaatidesse telliti Tallinna Raamatukogudelt 2024. aastal kokku 173 raamatupakki (2023.a 161 pakki). Võrdluseks, ainuüksi ühe haruraamatukogu juures olevasse tasuta laenutuskappi telliti keskmiselt 211 raamatupakki.

Palju kasutust leidsid 2024. aastal ka raamatukogu esemekogud: lauamängud (6668 laenutust), videomängud (2207 laenutust), raamatukotid (1265 laenutust), spordi- ja liikumisvahendid (851 laenutust), seemned (804 laenutust), tööriistad (541 laenutust), muusikainstrumente (346 laenutust), muuseumipiletid (261 laenutust). Nii nagu teavikute laenutusi, mõjutas ka esemekogude laenutusi see, kui palju neid raamatukogul lugejatele pakkuda oli ja millised olid kasutus- või laenutustingimused.

Spordi- ja liikumisvahenditest laenati enim joogamatti, rulasid ja twisterit; tööriistadest hekilõikurit, akuoksasaagi ja akukõrglõikurit kettsaaga; muusikainstrumentidest elektrikitarr, metronoomi, karmoškati ja digiklaverit; seemnetest aedtilli, harilikku tomatit ja aedsalatit; lauamängudest magnetitega mängukomplekti Talu, kaardimängu Dobble ja kinnisvaraga kauplemise mängu Monopol. Nõutud olid ka raamatukotid (1265 laenutust) ja muuseumipiletid (261 laenutust).

5.3.6 MIRKO teenus

Tallinna Raamatukogud ei osale üleriigilises MIRKO teenuses.

5.3.7 Ülevaade RVL teenusest

Raamatukogudevahelise laenutuse raames telliti 2024. aastal lugejatele teistest raamatukogudest 7 raamatut (2023.a 3 raamatut) ja teistesse raamatukogudesse saadeti 19 raamatut (2023.a 6 raamatut).

5.3.8 Infoteenindus, sh infopäringud

Päringud 2023	Päringud 2024	Muutus (+/-)
26817	26566	-251

Tallinna Raamatukogudes on võimalik kasutada erinevaid litsentsiväljaandeid. Sarnaselt eelnevate aastatega oli 2024. aastal lugejate kasutuses õigusinfosüsteem ESTLEX, andmebaasid EBSCOhost ja Oxford Music Online, Keelevara sõnastikud, Äripäeva teabevara (seitse teemat) ning erinevate ajalehtede ja ajakirjade veebiväljaanded. Töötajad said kasutada Eestis ilmuva eesti- ja venekeelse meediaruumi monitooringukeskkonda Station. Lugejatele lisandusid 2024. aastal Äripäeva teemaveebid foundME ja ITuudised.

2024. aastal registreeriti 26 566 infopäringut, võrreldes aastaga 2023 oli langus 1%. Kõige enam vastati teemapäringutele (19 273 korral), teemapäringute arv kasvas 6%.

Rahvaraamatukogule iseloomulikult olid päringute teemad väga erinevad. Näiteks otsiti eesti autorite teoseid, mille tegevus toimub vanas ajas, või lihtsas eesti keelses raamatuid keeleõppeks täiskasvanule. Samuti huvituti kirjandusest, mis aitavad igapäevaeluga toime tulla, näiteks küsiti erinevat infot pereteraapia, lapse leina, lapse kõne arendamise ja ATH kohta. Tunti huvi matkamise ja monsterautode kohta ning otsiti vastust küsimusele, et kuidas kreeme teha. Nii õpetajate streigi ajal, mil oli raamatukogu varem avatud, kui ka terve õppeaasta vältel soovisid õpilased infot seoses oma kodu-, loov-, uurimistöö vms, näiteks infot jänestest, naftatööstusest, vulkaanidest, kulla ajaloost, Tallinna vanalinna müüridest ja tornidest. Üliõpilaste teemad olid spetsiifilisemad, näiteks nõukogudeaegne hambaravi Eestis.

Faktipäringuid oli 7293, enamasti küsiti bussiaegasid, asutuste aadresse, telefoninumbreid ja lahtiolekuaegasid, aga esitati ka teistlaadi küsimusi, näiteks millal lõppevad hetkel toimuvad olümpiamängud, mitmendal leheküljel asub O. Lutsu "Kevade" raamatus Tootsi õpetus piimaga kirja kirjutamisest ja kes Inglismaa poolelt aitas kindral Laidoneri teises maailmasõjas.

5.3.9 Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused

Virtuaaltegevused 2023 ja 2024	2023	2024	Muutus (+/-)
Virtuaalüritused	377	73	-304
Virtuaalüritustel osalenute arv	241 127	69 272	-171 855
<i>sh järelvaatajate arv</i>	<i>236 500</i>	<i>66 359</i>	<i>-170 141</i>
Virtuaalkoolitused	230	108	-122
Virtuaalkoolitustel osalejaid	14 063	2116	-11 947
<i>sh järelvaatajate arv</i>	<i>11 662</i>	<i>1148</i>	<i>-10 514</i>
Virtuaalnäitused	5	6	+1
Virtuaalväljapanekud	157	22	-135

Virtuaalüritusi, -koolitusi ja -näituseid korraldati 2024. aastal eri sihtrühmadele eri kanalite vahendusel (Skype, ZOOM, Teams, sotsiaalmeediakanalid), kuid oluliselt väiksemas mahus kui eelnevatel aastatel. Raamatukogu eesmärgiks on tuua lugejaid raamatukogudesse rohkem kohapeale, et julgustada kõiki liikuma ning võimaldada inimestel näost näkku suhtlust. Eriti

oluline on võimaldada neutraalset ja positiivset suhtluskeskkonda lastele ja noortele ning eakatele, et nad ei jääks oma muredega ning üksindustundega kodudesse ja ekraanide taha istuma. Seetõttu keskenduti 2024. aastal rohkem just nendele tegevustele, mis tõid lugejad raamatukogudesse kohapeale. Seega oli virtuaaltegevuste langus ootuspärane.

5.3.10 Tasulised teenused

- ☒ Printimine, paljundamine, skaneerimine
- ☒ Ruumirent
- ☒ Üritused
- ☒ Materjalikulu (nt 3D-printimine, laserlõikur jne)
- ☒ Teavikute tellimine pakiautomaati
- ☒ Raamatukogudevaheline laenutus
- ☒ Meenete ja kontoritarvikute müük
- ☒ Teavikute, mida raamatukogu enam ei vaja, müük

5.4 Laste- ja noorteteenindus

Lug-d 2023	Lug-d 2024	Muutus (+-)	Külast- d 2023	Külast- d 2024	Muutus (+-)	Laenut 2023	Laenut 2024	Muutus (+/-)
18022	17999	- 23	199798	202921	+3123	209188	200770	-8418

Lugejaks registreeritud laste ja noorte arv 2024. aastal jäi võrreldes varasema aastaga sisuliselt samaks (-0,1%). Kasvas laste ja noorte raamatukogukülastuste arv (1,5%). Väike kasv peegeldab eeldatavalt raamatukogu pingutuste tulemusi kujundada raamatukoguruumi laste ja noorte jaoks kutsuvamaks õppimise ja ajaveetmise kohaks. Eriti on vaja näidata noortele, et nad on raamatukokku oodatud. Igas haruraamatukogus ei võimalda ruumikitsikus noortele oma ala luua, aga raamatukogu on kõikjal vastavalt võimalustele siiski tõstnud eraldi noortekirjanduse (sh noortele mõeldud teadmiskirjanduse) ning lisanud selle juurde istumisvõimalusi. Muudatused on saanud positiivset vastukaja, raamatukoguhoidjate sõnul noored külastavad raamatukogu rohkem ja jäävad sinna kauemaks kui varasematel aastatel.

Lastele ja noortele laenatud kirjanduse hulk kahanes 4%. Ühe võimaliku põhjusena võib välja tuua trendi, et sageli käivad lastele ja noortele raamatuid võtmas vanemad ja vanavanemad (laenutusi laste lugejakaartidele oli küll 200 770, kuid lastekirjanduse laenutusi oli 466 881), põhjendades seda laste ja noorte suure hõivatuses (trennid, kodutööd jne). Siiski on see ilmselt ka märk sellest, et raamatukogu ja lugemine võistlevad teiste infotarbimis- ja ajaveetmisvormidega – väljakutse, millega raamatukogud peavad tegelema.

Lastele ja noortele viidi Tallinna Raamatukogudes 2024. aastal läbi 1199 rühmakoolitust, millel osalejaid oli kokku 20 989. Rühmakoolituste suurusjärk võrreldes eelneva aastaga on enam-vähem sama. 2023. aastal viisid osalejate arvu üles virtuaalsed rühmakoolitused paljudele klassidele korraga (toimus 1226 rühmakoolitust 28 036 osalejaga, sh 100 rühmakoolitust 7420 osalejaga virtuaalselt). Samasugune pilt on ürituste puhul: üritusi viidi lastele ja noortele läbi 907, osalejaid oli kokku 27 989 (2023. aastal 1085 üritust 223 132 osalejaga, neist tervelt 267 üritust virtuaalselt 200 684 osalejaga). 2024. aastal võttis raamatukogu teadlikult suuna selle poole, et korraldada vähem virtuaalsündmusi ning tuua rohkem lapsi ja noori raamatukokku kohapeale, et taastada COVID pandeemia-aastate järel nende harjumust raamatukogus käia ja ekraaniväliselt suhelda. Kuna raamatukoguruumid võimaldavad mitmel pool vastu võtta vaid ühe lasteaiarühma või klassi korraga ning samuti vajab laste ja noorte ekraanide tagant väljatoomine suuremat pingutust, siis on osalejate arvu mõningane langus loomulik.

5.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

2024. aastal osteti Tallinna Raamatukogude füüsiliste teavikute kogusse lastele suunatud teavikuid 12 603 eksemplari (sh 12 602 raamatut, 1 auvis) ja noortekirjandust 2235 eksemplari (kõik raamatud). Kokku moodustavad 2024. aastal ostetud laste-ja noortekirjanduse teavikud 34,6% kõikidest ostetud eksemplaridest. Iga 16-aastase ja noorema kasutaja kohta osteti 2024. aastal Tallinna Raamatukogudesse 0,9 eksemplari raamatuid, mis vastab rahvaraamatukoguteenuse kvaliteedihindamise mudeli heale tasemele („eeskujulik“ al. 1,0).

5.4.2 Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused

5.4.2.1 Lastele

Lastele toimusid traditsioonilised põnni- ja tegelushommikud, muinasjututunnid, lugemismängud ja -programmid. Kultuuririkkuse teema-aasta puhul oli enamus neist seotud erinevate kultuuride tutvustamisega. Oluline osa tegevustest toetas muukeelsete laste eestikeelsele õppele üleminekut, rakendati keelekümbeluse metoodikaid.

Laste lugemisprogrammis „Suvi raamatuga“, mille eesmärk on kujundada lastes lugemisharjumust ja tuua neid raamatukokku, osales seekord 986 last (2023.a 753 last). Programmi edukaks lõpetamiseks oli vaja koguda templipassi vähemalt kümme templit, mida sai raamatute lugemise eest ja/või raamatukogudes eri maade kultuuridega seotud ülesandeid lahendades. Lõpetajaid oli 327 (2023. aastal 279). Lugemisprogrammi lõpuüritus toimus 24. augustil Tallinna Kergejõustikuhallis, kus lastega kohtusid hea tuju meister Alex, seebimulliprintsess Katarina ja nutikas koer Justas.

Koostöös Eesti Lugemisühinguga algas 2024. aasta märtsis programm „Lugemissõbrad“, mis õpetab ja innustab muu kodukeelega lapsi eesti keeles raamatuid lugema. Programmi esimene hooaeg lõppes 1. juunil Loomaias piduliku tänu-sündmusega. II hooaeg algas oktoobris ja jätkub 2025. aastal. Projektis osalevad 7-11-aastased muu kodukeelega lapsed (väikesed lugemissõbrad), keda toetavad 13-19-aastased noored vabatahtlikud (suured lugemissõbrad). Ühiselt leitakse meeldivad ja huvitavad raamatud, loetakse üksteisele ette ja arutletakse loetu üle.

Põhja-Tallinna lasteaedadele mõeldud lugemisväljakutse „Meie Loeme!“ kuuendal hooajal liitus 16 rühma kaheksast lasteaiast ja ühiselt jõuti kevadeks läbi lugeda 9314 raamatut (eelneval hooajal luges 10 rühma neljast Põhja-Tallinna lasteaiast läbi 4528 raamatut).

Jätkus koostöö MTÜ Eesti Abi- ja Teraapiakoorte Ühinguga, kelle toel tegutses raamatukogudes kaheksa lugemiskoeratiimi.

Järje Hoidja 2023 tunnustuse kõige enam raamatukogust laenatud lasteraamatu eest pälvis Ilmar Tomusk teosega “Matemaatiline sõber: Marss Marsile”.

5.4.2.1 Noortele

Varem ainult Mustamäe koolide 7.-9.-klasside õpilastele suunatud noortekirjanduse mälumäng NKM toimus esmakordselt ülelinnalisena. Osa võttis 14 kolmeliikmelist võistkonda.

Koostöös Mustamäe riigigümnaasiumiga toimus märtsis 10. klasside aardejaht, mille jooksul külastas meie raamatukogusid ja lahendas ülesandeid kirjanduse, kunsti, muusika ja ajaloo teemadel 360 noort. Õppepäeva tagasiside oli õpilaste poolt väga positiivne ning koostöö jätkub ka 2025. aastal. Raamatukogu plaanib sarnast õppepäeva pakkuda ka teistele riigigümnaasiumitele.

Traditsioonilisest noortekirjanduse päevast “Noor loeb” võttis osa 6187 inimest, kes osalesid kirjanduslikel kohtumistel kohapeal või vaatasid videoid järgi raamatukogu YouTube kanalis.

Aprillis algas noorte lugemisväljakutse “Noor loeb”, mille eesmärgiks oli meelitada lugema ka neid, kes muidu ei loe. 2024. aastal esitati tagasiside kokku 529 raamatu kohta (2023. aastal 281 raamatu kohta). Kindlasti aitas osalejate arvu tõusule kaasa suures mahus sponsorite kaasamine: erinevaid auhindu annetasid raamatukogule 17 sponsorit. Samuti panustas raamatukogu rohkem reklaami tegemisele, näiteks saadi sügis-talvisel perioodil lugemisväljakutse plakatid üles panna kesklinna piilaritele viies asukohas: Falgi pargis, Balti jaama vanalinnapoolses peatuses, Niguliste/Harju nurgal, Viru tänaval ja suvel Reidi teel Russalka lähistel. Lugemisväljakutse kõige populaarsemate raamatute vastu tundis huvi raamatukogu sponsor Apollo, kes tegi oma veebilehel nendest raamatutest väljapaneku. Lugemisväljakutse võitjaga tehtud intervjuu ilmus raamatukogu sotsiaalmeedias ja kodulehel ning seetõttu kutsuti võitja osalema ka Lastekaitse Liidu taskuhäälingusse ja Terevisiooni.

5.5 Raamatukogu kui kogukonnakeskus

Üritused/tegevused 2023	Üritused/tegevused 2024	Muutus (+/-)
1639	1569	- 70

2024. aastal püüdis raamatukogu taastada inimeste harjumust nautida kultuuri raamatukogus kohapeal. Ühtlasi järgiti põhimõtet korraldada üritusi pigem vähem, aga kvaliteetsemalt ja parema reklaamiga, et tuua igale üritusele rohkem osavõtjaid. Kokku korraldati 1569 üritust

109 189 osalejale. Üritustest 73 toimusid veebi vahendusel ning nendes oli osalejaid kokku 69 272.

Tallinnas toimusid mitmed traditsioonilised ja suurema osalejate arvuga ettevõtmised nagu Vanalinnapäevad, Kirjandustänav festival jne, kus pakkus tegevusi ka raamatukogu. Lisaks osaleti paljudel kogukonnapäevadel ja mitmetel teistel väli- või ühisüritustel (nt rahvusvaheline jõululaat Christmas Bazaar T1 kaubanduskeskuses).

2024. aastal jätkusid raamatukogus mitmed juba varasemalt edukad lugemist ja ka laiemalt kultuuri populariseerivad üritustesarjad, nt „Kirjanik raamatukogus“ kohtumised, ulmekirjandusele pühendatud sari „Õhtus on ulmet“, kontserdisari „Kammermuusikud linnas“ jne. Koostöös MTÜ Mondoga korraldati dokfilmiõhtuid noortele, kus näidati filme ja arutleti globaalse ulatusega teemadel nagu inimõigused, lõimumine, arengukoostöö, haridus, keskkonnaprobleemid jne. Septembris korraldati Tallinna Kultuuri- ja Spordiameti eestvedamisel ja rahastusel rahvuskultuuride nädala üritusi.

2024. a esimesel poolaastal lõppes kaheteistkümnes täiskasvanutele suunatud „Raamatuga kevadesse“ lugemisprogramm, mille pealkirjaks oli „Teekond kultuuri ja endasse“. Programm innustas lugema ilu- ja teadmiskirjandust, mis käsitles enesearengut, looduskaitset, erinevaid elustiile ja teisi mitmekesise ühiskonna komponente, mis teevad meid kõiki nii erinevaks ja eriliseks. Programmiga tähistati ühtlasi 2024. aasta kultuuririkkuse teema-aastat. 2024. aasta teisel poolaastal algas programmi kolmeteistkümnes hooaeg, mille pealkirjaks on „Siurust Nobeline“. See viib osalejad seiklema kirjandusrühmituste ja -auhindade radadele ning on 2025. aastal pühendatud Eesti Raamatu Aastale.

Jätakuvalt on üks raamatukogu prioriteete töö seenioridega. Kokku toimus 2024. aastal raamatukogudes kohapeal 217 seenioridele suunatud üritust (2023. aastal 208), millest võttis osa 2551 osalejat (2023. aastal 2406) – võrreldes eelneva aastaga on ürituste ja osalejate arv pisut kasvanud ja üritusi toimub regulaarselt igas linnaosas. Üheks populaarsemaks kujunes kultuurijalutuskäikude sari „Põnevad kohtumised seenioritele: Jalutuskäigud linnas“, millest võttis osa nii eesti kui muu emakeelega inimesi. Kohtumisi jätkasid ka seenioride Skype vestluskubi (kuigi mõnevõrra väiksemas mahus, kuna suurem rõhk oli raamatukogus kohapeal toimuvatel tegevustel) ja veebiüritused Zoomis hooldekodudele. Kokku toimus 2024. aastal 32 veebikohtumist (2023. aastal 59).

28. novembril tervitasid Vabaduse väljakul raamatusõpru korraga kaks raamatukogubussi. Vana raamatukogubuss Katarina Jee, mis teenis linlasi ligi 17 aastat, saadeti pidulikult pensionile ning tutvustati uut ja kaasaegsete lahendusega nimekaimu. Vana raamatukogubuss läbis oma ligi 17 tööaasta jooksul 142 000 kilomeetrit ja laenutas lugejatele ca 300 000 teavikut. Koos uue raamatukogubussiga esitleti ka raamatukogu uut brändingut.

Näitused/väljapanekud 2023	Näitused/väljapanekud 2024	Muutus (+-)
1291	1081	- 210

2024. aastal sai Tallinna Raamatukogudes kohapeal nautida 145 näitust (2023.a 152). Koos virtuaalnäitustega korraldati / tehti kokku 151 (2023.a 157) näitust. Lisaks tehti kokku 930

(2023.a 1134) raamatuväljapanekut, neist 22 virtuaalselt (2023.a 157). Väljapanekud võimaldasid juhtida lugejate tähelepanu teostele, mis on seisma jäänud, aga mis võiksid lugejaid leida. Väljapanekute eesmärgiks raamatukogus kohapeal oli see, et lugeja seal olevad teosed kohe ka laenaks ehk riiuli nõ tühjendaks, ja eeliseks oli see, et teoseid sai jooksvalt vahetada ning riiuli tühjenedes juurde lisada.

5.5.1 Kasutajakoolitused

Koolitused 2023	Koolitused 2024	Muutus (+/-)
8364	8413	+49

2024. aastal viidi läbi 8413 koolitust, mida on 1% rohkem kui 2023. aastal. Koolitustel osalejate arv vähenes aga 26% võrra, kuna raamatukogu pakkus vähem virtuaalkoolitusi – ruumide mahutavuse tõttu on kohapealsetel koolitustel vähem osalejaid kui virtuaalkoolitustel, samas on kohapealsetel koolitustel reeglina parem kvaliteet.

Läbiviidud koolitustest 6481 olid individuaalsed ja 1932 rühmale. Individuaalkoolitustel oli osalejaid 6947 ja rühmakoolitustel 27 545. Individuaalkoolitusi viidi läbi 2% enam kui eelneval aastal. Individuaalkoolitusi tehti eelkõige haavatavamatele sihtrühmadele (lapsed, noored, seniorid). Rühmakoolituste arv vähenes 5% võrra ja neil osalejate arv 31%, seda virtuaalsete koolituste vähenemise tõttu. Teiste sihtrühmadega võrreldes kasvas noortele suunatud koolituste arv.

Üleminek eestikeelsele haridusele tõi raamatukokku varasemast aktiivsemalt õpetajaid (eriti lasteaedadest), kes soovisid raamatukogu abi lastele eesti keele õpetamisel. Raamatukogu pakkus raamatukogutunde lõimitud aine- ja keeleõppe põhimõtteid järgides, st mängulises vormis viidi läbi erinevatel teemadel tegevusi, et täiendada laste eesti keele sõnavara ja arendada julgust rääkida eesti keeles. Ka täiskasvanute koolitusi viis raamatukogu läbi võimalikult palju eesti keeles, et anda muukeelsetele elanikele vajalikku eesti keele praktikat.

Järjest enam on populaarsust kogunud raamatukogus toimuvad keelekohvikud, kus saab praktiseerida erinevates keeltes kõnelemist. Kõige rohkem toimus eesti keele kohvikuid – kokku 15 regulaarselt koos käivat keelekohvikut (neist mitmed eelkõige ukraina sõjapõgenikele suunatud). Koos käis ka neli inglise ja kaks prantsuse keele kohvikut ja lisaks itaalia, hispaania, rootsi, korea ja võru keele kohvikud. Keelekohvikute kohtumistel oli 2024. aastal ligi 4000 osalejat, mis oli 30% rohkem kui eelmisel aastal. Kui varem oli ühel kohtumisel keskmiselt 8-9 osalejat, siis 2024. aastal keskmiselt 12-15.

Jätкус juba varasematel aastatel võetud suund pöörata rohkem tähelepanu e-kataloog ESTER nõustamistele ja koolitustele, et lugejad oleksid iseseisvamad. Võetud suunda toetas ka iseteenindusautomaatide kasutusele võtmine ja kindlasti jätkab raamatukogu sellega ka 2025. aastal, et lugejad saaksid võimalikult iseseisevaks ning tulevikus jääks raamatukoguhoidjal aega rohkem raamatute soovitamiseks, digikoolitusteks jms.

Enamus individuaalkoolitusi viidi läbi digiteemadel. Neist olid endiselt esikohal arvuti ja nutiseadmete algõpe ning e-teenuste juhendamised (mille käigus räägiti ka seadmete ja veebimaailma turvalisusega seotud teemadest). Eestis on palju e-teenuseid nii riiklikul kui ka erasektori tasandil ja paraku ei jõua kõigi elanike digioskused sellele järgi. Samuti on veel inimesi, kes keelduvad arvutit kasutamast, kuid peavad näiteks pangakontori külastuseks aja broneerima või esitama mõne toetusavalduse veebis. Sel juhul peab raamatukoguhoidja enne sisulise koolituse läbiviimist esmalt veenma inimest, et teenuse kasutamiseks on vaja kasutada arvutit ja seda peab tegema inimene ise, mitte raamatukoguhoidja, kes saab olla talle toeks ja juhendada.

Jätakuvalt pöörduti veebruaris-märtsis raamatukoguhoidjate poole tuludeklaratsiooni tegemisega. Juuni alguses toimusid Euroopa Parlamendi valimised, seoses sellega sooviti juhendamist veebiplatvormide osas, kus on olemas kandidaadid ja neid tutvustav info ning kuidas saab hääletada.

2024. aastal pöörati tähelepanu koolitustele ja juhendamistele, kuidas otsida infot digiperioodikast. Kahjuks esines taas juhtumeid, kus lugeja keeldus digioskuste puudumise tõttu arvutit kasutamast ja artiklit / uudist veebis lugemast.

2024. aastal võttis raamatukogu rohkem fookusesse tehisintellekti, viidi läbi mitmeid tehisintellekti koolitusi, kus räägiti kas ühest konkreetsest või mitmest juturobotist, nende võimalustest, aga ka ohtudest ja turvalisusest.

Rühmakoolitustest olid kõige populaarsemad lastele ja noortele läbiviidavad tunnid, nt lasteaialastele tunnid muinasjuttudest, kooliõpilastele lugude universum, nutitund, infootsing ja uurimistöö allikad.

Toimus ka digiõppe rühmakoolitusi. Rühmale saavad digiõpet viia läbi raamatukogud, kus on olemas ruum ja arvutikoolituste puhul ka tehniline valmisolek, st kas lugejad võtavad koolitusele kaasa oma sülearvuti või on raamatukogul arvuteid pakkuda. Igas linnaosas vähemalt ühes raamatukogus on sellised võimalused olemas. Näiteks Südalinna raamatukogus viidi regulaarselt läbi arvuti algõppe, nutiseadme ja edasijõudnute digikoolitusi senioritele, digidisaini lastele ja noortele, sügisel toimusid töötoad „Looming tehisintellekti abil“. Kännukuke raamatukogus tehti digikoolitusi senioritele ja viidi läbi animatsiooni töötube lastele.

Paar korda aastas püüab raamatukogu koolitustele suuremat tähelepanu tõmmata. 13.05-31.05.2024 toimus All Digital Weeks ning sel perioodil pakkus raamatukogu rohkem digikoolitusi erinevatele vanuserühmadele, näiteks e-ajalehtede ja e-ajakirjade kasutamine raamatukogus, praktiline tehisintellekt, fototöötamise algõpe, tehisintellekt. Aasta teises pooles 30.10-8.11.2024 toimus Täiskasvanud õppija nädal (TÕN), mil pöörati suuremat tähelepanu elukestvale õppele. Sel nädalal viidi läbi nii erinevaid keelekohvikuid, digikoolitusi kui ka kirjanduslikke tegevusi.

Lisaks lasteaedadele ja koolidele on raamatukogu koolitusi läbi viinud paljude muude asutuste klientidele, nt Hoolekandeteenused AS, Integratsiooni SA, Eesti Keele Maja, Pihlakodu, Mustamäe Päevakeskus, MTÜ Kuldne liiga, Tugikeskus Juks ja Kristiine Tegevuskeskus.

5.5.2 Koostööpartnerid

Tallinna Raamatukogudel on väga palju häid koostööpartnereid, kes on andnud raamatukogu töösse suure panuse. Näiteks toimus 2024. aastal üritustesari „Tunnike tervise heaks“ koostöös Eesti Õdede Liiduga ning „Kultuuriülikool“ koostöös Tallinna Kirjanduskeskusega. Jätkus hea koostöö Eesti Pagulasabiga sisserännanutele tegevuste pakkumisel. Palju teisigi ettevõtmisi (erinevad sündmused, koolitused) toimus koos kas integratsiooni või sotsiaaltöö valdkonna asutustega, nt Hoolekandeteenused AS, Integratsiooni SA, Eesti Keele Maja, Pihlakodu, Mustamäe Päevakeskus, MTÜ Kuldne liiga, Tugikeskus Juks ja Kristiine Tegevuskeskus. Mitmete ürituste ja projektide korraldamisel tehti koostööd ka erinevate Tallinna noortekeskustega ja kohalike seltsidega.

Raamatukogu lugemisprogramme toetas Apollo raamatupood (kinkekaardid), Whimsy Disainistuudio, kirjastused Tänapäev, Varrak, Eesti Raamat, Petrone Print, Postimees Kirjastus, Hea Lugu, Keian Publishing, Ersen, Helios, WW Print, Pilgrim ja Eesti Novell. Erinevate ürituste auhindadega toetasid Eesti Loodusmuuseum, kino Sõprus, Artis, Brain Games, Kuulsaal, Edu Akadeemia, Vabamu, VAT Teater, Marmatel Trading ja XS mänguasjad.

6 Raamatukogu turundus

Turunduskanalid

- ☒ Raamatukogu koduleht
- ☒ KOV-i koduleht
- ☒ Sotsiaalmeedia (Facebook, Instagram, TikTok, YouTube)
- ☒ Raadio
- ☒ Televisioon
- ☒ Ajalehed, ajakirjad
- ☒ Välireklaam (nt plakatid, ekraanid)
- ☒ Muud (plakatid jm infomaterjalid linna sotsiaaltöö- ja haridusasutustes, infokirjad õpetajatele)

Lugejateni ja avalikkuseni jõudis raamatukogu kõigi eeltoodud kanalite kaudu. Station Media Monitoring andmete põhjal said Tallinna Raamatukogud meediakanalites 2024. aastal 402 kajastust (sh 34 Tallinna Raamatukogudena), keskmiselt 30 korda kuus (2023. aastal 234 kajastust, keskmiselt 20 korda kuus).

Enim kajastati uue raamatukogubussi ja brändi esitlust, järgnesid e-raamatukogu ELLU sulgemine 2024. aasta juunis ning 2024. aasta jaanuaris kasutusele võetud laenutuskapid ja iseteenindusautomaadid. Meediale jäi silma ka noorte lugemisprogrammi „Noor loeb“ 2024 võitja, kellega mh tehti intervjuu Terevisioonis.

Jätkus senine hea koostöö KUKU raadioga, kus Südalinna raamatukogu juhataja Tiina Põldmaa käis keskmiselt kord kuus pärastlõunases saates „Raamaturahvas jagamas lugemissoovitusi“. Saates külaskäik oli hea võimalus mainida ka raamatukogu suuremaid tulevaid sündmusi.

Raamatukogu veebilehte külastati ca 488 800 korda. Veebilehe külastuste arv on püsinud stabiilne ja näitab, et see on üks põhilistest turunduskanalitest, kust inimesed raamatukogu sündmused ja võimalused avastavad.

Tallinna Raamatukogudel oli varasemalt 11 erinevat Facebooki kanalit (linnaosade ja ka sihtgruppide põhisel). 2024. aasta novembris alustati kõigi nende kanalite koondamist üheks Facebooki leheks, eesmärgiks ühtsem kommunikatsioon ja infoga rohkemate inimesteni jõudmine. Tehniliselt keeruka muudatuse läbiviimiseks kasutati sisseostetut teenust. Liitmine tähendas ka pidevat läbirääkimist Meta Business tugiisikuga, kellele tuli selgitada ja põhjendada, miks lehti kokku tõstame. Kõiki lehti omavahel korraga liita võimalik ei olnud, seda pidi tegema ükshaaval. Liitmine lõpetati 2025. aasta veebruari keskel. Liitmise tagajärjel on Tallinna Raamatukogude Facebooki lehel varasema 6000 jälgija asemel 11 000 jälgijat, mis tähendab oluliselt paremat nähtavust ja loob eeldused jälgijaskonna edasiseks kasvuks.

2024. aastal tehti sotsiaalmeediakanalitesse ja blogidesse kokku 2617 postitust, sh Facebooki 2016 postitust, blogidesse 217 postitust, Instagrami 283 postitust, YouTube'i 21 videot ja TikTokki 80 videot.

Facebookis kasutati tasulist võimendamist nelja postituse puhul. Iga võimendamise tulemusel jõudis raamatukogu info mitme tuhande inimeseni (ilma võimendamiseta keskmiselt pisut alla tuhande). Kõige populaarsemaks postituseks, ilmselt ka oma aktuaalse sisu poolest, kujunes info uue raamatukogubussi ja raamatukogu uue brändingu esitlusest, mis jõudis 4000 inimeseni.

Linnaruumis tehti reklaami Raamatuga kevadesse lugemiskampaaniale - oktoobrikuus oli väljas kaks nädalat kaheksa suurt plakatit.

2024. aastal valmis raamatukogu uus brändiplatvorm, mis tõi kaasa ka raamatukogu uue brändinime Tallinna Raamatukogud ja uue visuaalse identiteedi, mille rakendamist alustati 2024. aasta lõpus. Lisaks hakati aasta teises pooles tegelema raamatukogu kommunikatsioonistrateegia täiustamise ja ümberkujundamisega, võttes muuhulgas kasutusele uue kommunikatsiooniplaani põhja ja luues eraldi kommunikatsiooni töörühma, et oma kommunikatsioonialast tegevust tõhustada. Brändiplatvormi, uue visuaalse identiteedi ja kommunikatsioonistrateegia loomisel oli raamatukogu koostööpartneriks disainiagentuur Velvet.

6.1 Väljaannete publitseerimine

Tallinna linna I klasside õpilastele kinkeraamatu väljaandmine on olnud alates 2008. aastast üheks raamatukogu edukamaks laste lugemisharjumust kujundavaks tegevuseks. Raamatu väljaandmise peamiseks eesmärgiks on tagada, et lapsed käiksid esimeses klassis õppimise ajal koos õpetajatega läbi tee koolist raamatukokku ning õpiksid raamatukogu võimalusi tundma. 2024. aasta sügisel anti välja ja kingiti Tallinnas kooliteed alustanud 1. klasside õpilastele lasteraamat “Tõnni taskud”.

Tallinna Raamatukogud annavad igal kuul välja uudiskirja, mida lugejad saavad tellida oma e-posti aadressile. Uudiskirja jälgijate arv on tasapisi, aga järjekindlalt suurenenud, jõudes 2024. aasta lõpuks üle 900 tellijani.

7 Eesmärgid tulevaks aastaks

2025. aastal viiakse uuesti läbi Pirita iseteenindusraamatukogu hange, et projekt saaks hiljemalt oktoobrikuuks teostatud. Samuti viiakse läbi hange RFID raamatukappide ehk miniraamatukogude paigaldamiseks kolme eri kohta avalikus linnaruumis, mis muudaks raamatukogu nähtavamaks ja ligipääsetavamaks.

2025. aasta alguses sõlmiti viimane, neljas hankeleping iseteeninduse terviklahenduse projektis, mille raames soetatakse laenutuskapp Lasnamäele Paepealse raamatukogu juurde ning 24/7 tagastusautomaat Pelguranna ja Nurmenuku raamatukokku. Kogu lahendus peaks valmis saama hiljemalt 2025. aasta lõpuks.

2025. aastal on planeeritud valmima raamatukogu uus veebileht. Samuti tegeletakse uue digiekraanide lahenduse juurutamisega, mis võimaldab edaspidi raamatukogudes paremini infot kuvada ja seda keskselt hallata. Ekraanide paigaldamise tulemusel väheneb ka trükitavate plakatite arv ning vajadus plakateid haruraamatukogudesse transportida.

2025. aastal vaadatakse üle ja kaasajastatakse arengukava aastani 2035 ning jätkatakse raamatukogu uue ühtse visuaalse identiteedi ja brändi juurutamist.

2025. aasta veebruaris alanud Kullo Huvikeskuse uue hoone ehitusprotsessiga paralleelselt tegeletakse Kullo raamatukogu sisustamisega (teisaldatav mööbel, seadmed jms) seotud kulude planeerimisega ning alustatakse nende hangete ettevalmistamisega. Antakse sisendit Nõmme raamatukogu uue hoone, samuti Lasnamäele uue raamatukogu arhitektuurikonkursile. Tehakse koostööd Linnavaraameti ja Strateegiakeskusega raamatukoguvõrgu arendamisel ja raamatukoguruumide parendamisel. Remonditakse Tondi raamatukogu. Tegeletakse raamatukogu füüsilisele keskkonnale ligipääsetavuse tagamisega, nt Paepealse ja Sõle raamatukogu saavad lifti, Väike-Õismäe raamatukogu kaldtee ning Sõle, Pääsküla ja Nurmenuku raamatukogu automaatselt avatavad uksed. Lisaks tegeletakse Kännukuke raamatukogu ja Südalinna raamatukogu endise Mauruse publi ruumide, mille raamatukogu sai taas enda kasutusse, projekteerimisega raamatukogu teenuste osutamise otstarbeks.

LISA 1. Laenatud teavikute esikümme aastal 2024

LASTEKIRJANDUS

Lastele suunatud eesti ilukirjandus:

1. Pervik, Aino „Kunksmoor“
2. Kass, Kristiina „Õpetaja Kusti kummitab ja teisi jutte“
3. Pervik, Aino „Arabella, mereröövli tütar“
4. Raud, Eno „Naksitrallid“
5. Luts, Oskar „Nukitsamees“
6. Kass, Kristiina „Samueli võlupadi“
7. Hinrikus, Kadri „Et head haldjad sind hoiaksid“
8. Reinaus, Reeli „Detektiiv Triibik loomaaias“
9. Kivirähk, Andrus „Kaelkirjak“
10. Kass, Kristiina „Peeter ja mina“

Lastele suunatud tõlkeilukirjandus:

1. Kinney, Jeff „Ühe äpardi päevik“
2. Schmidt, Annie M. G. „Viplala lood“
3. Molnár, Ferenc „Pál-tänava poisid“
4. Widmark, Martin „Koolimõistus“
5. Widmark, Martin „Jalgpallimõistus“
6. Lindgren, Astrid „Vahtramäe Emil“
7. Widmark, Martin „Hotellimõistus“
8. Widmark, Martin „Muumiamõistus“
9. Egner, Thorbjørn „Sööbik ja pisik“
10. Widmark, Martin „Kinomõistus“

Lastele suunatud teadmiskirjandus:

1. Raud, Eno „Kalevipoeg“
2. Petiška, Eduard „Vanakreeka muistendid ja pärimused“
3. „Maaailma ajalugu“
4. Stephanides, Menelaos „Iidsete aegade lood. I“
5. Kreutzwald, Friedrich Reinhold „Eesti rahva ennemuistsed jutud“
6. Mangus, Inga „Eesti keele õpik Minu eesti keel vene õppekeelega kooli 1. klassile“
7. Mangus, Inga „Eesti keele õpik Minu eesti keel vene õppekeelega kooli 2. klassile“
8. Moroney, Trace „Headus“
9. Fühmann, Franz „Nibelungide laul“
10. Kasser, Riina „Lenni ja Tallinn“

Lastele suunatud võõrkeelne ilukirjandus:

1. Raud, Eno „Списик“
2. Pervik, Aino „Баба-Мора“
3. Raud, Eno „Муфта, Полботинка и Моховая Борода : повесть-сказка. Книга 1. Книга 2“

4. Valter, Edgar „Поки“
5. Kivirähk, Andrus „Путешествие Лотты в тёплые края“
6. Rowling, J. K. „Гарри Поттер и Философский камень“
7. Kivirähk, Andrus „Весна и кашка“
8. Saint-Exupéry, Antoine de „Маленький принц“
9. Kusaka, Hidenori „Pokémon adventures“
10. Raud, Piret „Тобиас и второй Б „

Lastele suunatud võõrkeelne ilukirjandus, v.a vene keeles:

1. Kusaka, Hidenori „Pokémon adventures“
2. Rowling, J. K. „Harry Potter and the philosopher's stone“
3. Donaldson, Julia „Julia Donaldson's songbirds“
4. Rowling, J. K. „Harry Potter and the chamber of secrets“
5. Shirahama, Kamome „Witch hat atelier“
6. (6-7) Kinney, Jeff „Diary of a wimpy kid. 4. Dog days“;
7. (6-7) Dahl, Roald „Matilda“
8. Kinney, Jeff „Diary of a wimpy kid. 8. Hard luck“
9. Kinney, Jeff „Diary of a wimpy kid. 5. The ugly truth“
10. (10-11) Kinney, Jeff „Diary of a wimpy kid. 1. Greg Heffley's journal“;
11. (10-11) Kinney, Jeff „Diary of a wimpy kid. 10. Old school“

Eesti autorite looming lastele vene keeles:

1. Raud, Eno „Сипсик“
2. Pervik, Aino „Баба-Мора“
3. Raud, Eno „Муфта, Полботинка и Моховая Борода : повесть-сказка. Книга 1. Книга 2“
4. Valter, Edgar „Поки“
5. Kivirähk, Andrus „Путешествие Лотты в тёплые края“
6. Kivirähk, Andrus „Весна и кашка“
7. Raud, Piret „Тобиас и второй Б „
8. Tomusk, Ilmar „Криминалисты из третьего А“
9. Kivirähk, Andrus „Лотте из Деревни изобретателей“
10. Raud, Eno „Муфта, Полботинка и Моховая Борода : повесть-сказка. Книга 3. Книга 4“

NOORTEKIRJANDUS

Noortele suunatud eesti ilukirjandus:

1. Vallik, Aidi „Kuidas elad, Ann?“
2. Nõu, Helga „Pea suu! Tõmba uttu!“
3. Karu, Margus „Nullpunkt“
4. Henno, Sass „Mina olin siin. 1 : esimene arest“
5. Reinaus, Reeli „Morten, Emilie ja kadunud maailmad“
6. Soopan, Ivar „Head pahad poisid“
7. Piiper, Kristi „Esimene kord“
8. Rõõm, Grethe „Kaarnapuu“
9. Reimus, Katrin „Haldjatants“

10. Priilinn, Ketlin „Ta ei teinud seda“

Noortele suunatud tõlkeilukirjandus:

1. Gaarder, Jostein „Apelsinitüdruk“
2. Durrell, Gerald „Minu pere ja muud loomad“
3. Defoe, Daniel „Robinson Crusoe“
4. Hill, David „Näeme veel, Simon!“
5. Jackson, Holly „Hea tüdruku mõrvaraamat“
6. Dumas, Alexandre, vanem „Kolm musketäri“
7. Collins, Suzanne „Näljamängud“
8. Almond, David „Skellig“
9. Hoover, Colleen „Mõrad südameluus“
10. McManus, Karen M. „Üks meist valetab“

Noortele suunatud teadmiskirjandus:

1. Lepmann, Lea „Matemaatika 10. klassile“
2. Hansen, Anders „Tugev aju: kuidas liikumine ja treening sinu aju tugevdavad“
3. „Õpilasele põhikooli eesti keele lõpueksamist ...“
4. Lepmann, Lea „Matemaatika 11. klassile“
5. Oidekivi-Kosapoeg, Helis „Valmistu eksamiks 2022. Eesti keel teise keelena: riigieksam ja B2-taseme eksam = Подготовьтесь к экзамену“
6. Veelmaa, Allar „Valmistu matemaatika riigieksamiks 2024: abimaterjal abituriendile“
7. Truman, Mihkel „Kuidas saada rahatargaks? Rikkaks saamise õpik koolinoortele“
8. „Põhikooli lõpetajale matemaatika lõpueksamist ...“
9. „Psühholoogia gümnaasiumile“
10. Maran, Pamela „Terve pere kakaraamat : teaduslikult ja humoorikalt seedimisest“

Noortele suunatud ilukirjandus võõrkeeles:

1. Collins, Suzanne „The hunger games“
2. Dashner, James „The maze runner“
3. Chbosky, Stephen „The perks of being a wallflower“
4. Maas, Sarah J. „Throne of glass“
5. Green, John „Looking for Alaska: a novel“
6. Green, John „The fault in our stars“
7. Maas, Sarah J. „Crown of midnight: a Throne of glass novel“
8. Collins, Suzanne „Catching fire“
9. Green, John „Paper towns“
10. Collins, Suzanne „Mockingjay“

EESTI ILUKIRJANDUS

1. Mikser, Sven „Vareda“
2. Kivirähk, Andrus „Rehepapp, ehk, November“
3. Tammsaare, A. H., pseud. „Kõrboja peremees“
4. Vadi, Urmas „Kuu teine pool“

5. Jaaks, Piret „Taeva tütrede“
6. Osolin, Olav „Part lendab edasi“
7. Kitzberg, August „Libahunt“
8. Osolin, Olav „Kus lendab part“
9. Raud, Rein „Katkurong“
10. Henno, Sass „Vanaema“

TÕLKEKIRJANDUS

1. Salinger, J. D. „Kuristik rukkis“
2. Golding, William „Kärbeste Jumal“
3. Sophokles „Kuningas Oidipus“
4. Perrin, Valérie „Lilledele värsket vett“
5. Shakespeare, William „Hamlet“
6. Perrin, Valérie „Pühapäeva rüppe unustatud“
7. Wilde, Oscar „Dorian Gray portree“
8. Orwell, George „Loomade farm“
9. Remarque, Erich Maria „Läänerindel muutuseta“
10. Hoover, Colleen „Ei iial enam“

Enimloetud raamatud ilma klassikalise ilukirjanduseta:

1. Perrin, Valérie „Lilledele värsket vett“
2. Perrin, Valérie „Pühapäeva rüppe unustatud“
3. Hoover, Colleen „Ei iial enam“
4. Owens, Delia „Kus laulavad langustid“
5. Smirnoff, Karin „Merikotka karje“
6. Riley, Lucinda „Atlas: Pa Salti lugu“
7. Prose, Nita „Toateenija“
8. McFadden, Freida „Koduabilise saladus“
9. Horowitz, Anthony „Sõna on mõrv“
10. Prose, Nita „Saladuslik külastaja“

LUULERAAMATUD

1. Räpp, Lauri „Lihtsate asjade tähtsus: tähtsate asjade lihtsus“
2. Grigorjeva, Sveta „Frankenstein“
3. „Ajatu puudutus: 120 luuletust inimeseks olemisest“
4. Ehin, Kristiina „Janu on kõikidel üks“
5. Runnel, Hando „Mõru ning mööduja“
6. Ehin, Kristiina „Aga armastusel on metsalinnu süda: luuletusi aastatest 2016-2018“
7. Kareva, Doris „Mandragora“
8. Saar-Veelmaa, Tiina „Kas ma ütlesin moonid“
9. Contra, pseudonüüm „Luuletused. Valimik“
10. Grigorjeva, Sveta „Kes kardab Sveta Grigorjevat?“

VÕÕRKEELNE ILUKIRJANDUS

1. Метлицкая, Мария. ”Я тебя отпускаю”
2. Метлицкая, Мария. ”Стоянка поезда всего минута”

3. Устинова, Татьяна. "Каменя из Ватикана"
4. Метлицкая, Мария. "Мандариновый лес"
5. Метлицкая, Мария. "Осторожно, двери закрываются"
6. Мартова, Людмила. "Тайну прошепчет лавина"
7. Михалкова, Елена. "Тот, кто ловит мотыльков"
8. Метлицкая, Мария. "Три женщины в городском пейзаже"
9. Гармаш-Роффе, Татьяна. "Разрыв небесного шаблона"
10. Анна и Сергей Литвиновы. "#Останься дома и стреляй!" и Берсенева, Анна. "Ревнивая печаль"

VÕÕRKEELNE TÕLKEKIRJANDUS

1. Бакман, Фредрик. "Бабушка велела кланяться и передать, что просит прощения"
2. Бакман, Фредрик. "Тревожные люди"
3. Оруэлл, Джордж. "1984"
4. Брэдбери, Рэй. "451° по Фаренгейту"
5. (5-6). Пенни, Луиза. "Очень храбрый человек"
6. (5-6). Райли, Люсинда. "Семь сестер. Сестра жемчуга"
7. Пэрис, Б. Э. "Дилемма"
8. Несбё, Ю. "Королевство"
9. Чайлд, Ли. "Джек Ричер: Поле смерти"
10. Райли, Люсинда. "Полуночная роза"

TEADMISKIRJANDUS

1. „Keel selgeks! Eesti keele õpik täiskasvanutele“
2. Kreutzwald, Friedrich Reinhold „Kalevipoeg“
3. Kitsnik, Mare „Eesti keele õpik: B1, B2“
4. Lerner, Harriet „Vihatants: lähisuhtemustrite muutmise käsiraamat naistele“
5. Kahneman, Daniel „Kiire ja aeglane mõtlemine“
6. Bachmann, Talis „Psühholoogia alused“
7. Aru, Juhan „Matemaatika õhtuõpik“
8. Mangus, Inga „Tere! Eesti keele õpik algajatele 0 – A1 = учебник эстонского языка для начинающих“
9. „Eesti keele A2-taseme eksam: käsiraamat“
10. Roosalu, Meeli „Inimese anatoomia“

Teadmiskirjandus võõrkeeles:

1. Stalnuhhin, Mihhail. «Самоучитель эстонского языка, или, Скорая грамматическая помощь»
2. Valmis, Aavo. "Грамматика эстонского языка для всех : с упражнениями и ключом к ним = Lihtne eesti keele grammatika : harjutuste ja võtme"»
3. Ёйспуу, Яан. "Справочник по эстонскому языку"
4. Кун, Николай. "Легенды и мифы древней Греции"
5. Вельскер, Калле; Лепманн, Леа; Лепманн, Тийт. "Математика : учебник для 10 класса"

6. Гоулстон, Марк; Голдберг, Филип. “Не мешай себе жить : как справиться со страхом, обидой, чувством вины, прокрастинацией и другими проявлениями саморазрушительного поведения”
7. Лабковский, Михаил. “Хочу и буду : принять себя, полюбить жизнь и стать счастливым”
8. koostajad Jevstratova, Svetlana; Sivenkova, Svetlana, Tomingas, Tiina. “Эстонский язык : разговорник и словарь = Eesti keel : vestmik ja sõnastik”
9. Харари, Юваль Ной. “21 урок для XXI века”
10. (10-11). Громов, Александр. “Восемь дней на Афоне : Паракало : записки паломника”
11. (10-11). Питси, Тагли; Зилмер, Михкель. “Рекомендации по питанию и движению для пожилых людей”

OVERDRIVE'I E-RAAMATUD

E-raamatud:

1. Roberts, Lauren „Powerless“
2. Smith, Julie „Why Has Nobody Told Me This Before?“
3. Henry, Emily „Book Lovers“
4. Kuang, Rebecca F. „Yellowface“
5. Housel, Morgan „The Psychology of Money“
6. Elston, Ashley „First Lie Wins“
7. Bailey, Tessa „It Happened One Summer“
8. Quinn, Julia „Bridgerton Collection, Volume 1“
9. Painter, Lynn „Better Than the Movies“
10. Inchauspe, Jessie „Glucose Revolution“

Eestikeelsed e-audioraamatud:

1. Horst, Jørn Lier „Juhtum 1569“
2. Lee, Harper „Tappa laulurästast“
3. Aru, Jaan „Ajust ja arust“
4. Bryndza, Robert „Nine Elmsi mõrvar“
5. Vernik, Kene „Hea une teejuht“
6. Jonasson, Ragnar „Pimedusse mattunud“
7. Hoover, Colleen „Kahetsuse värv“
8. Nita, Prose „Toateenija“
9. Hargla, Indrek „Apteeker Melchior ja Oleviste mõistatus“
10. Mackintosh, Clare „Viimane pidu“

Võõrkeelsed e-audioraamatud:

1. Yarros, Rebecca „Fourth Wing“
2. Yarros, Rebecca „Iron Flame“
3. Maas, Sarah J. „A Court of Thorns and Roses, Part 1“
4. Spears, Britney „The Woman in Me“
5. McFadden, Freida. „The Teacher“
6. Huan, Ana „Twisted Love“
7. Henry, Emily „Funny Story“

8. Zevin, Gabrielle „Tomorrow, and Tomorrow, and Tomorrow“
9. Hazelwood, Ali „Love, Theoretically“
10. Hazelwood, Ali. „Bride“

E-ajakirjad:

1. The New Yorker
2. Guardian Weekly
3. New Scientist International Edition
4. Time Magazine International Edition
5. National Geographic Magazine
6. Newsweek
7. Vogue
8. (8-9) Good Food
9. (8-9) Money Week
10. The Simple Things

NOODID

1. Chopin, Fryderyk. „Walzer“
2. Liivak, Meeme. „Kaks sammu väljapoole : ringmängulaulud“
3. koostanud Kumpas, Ave. „Väikese lapse laulud“
4. Bach, Johann Sebastian. „Notenbüchlein für Anna Magdalena Bach“
5. (5-6) Kents, Maie. „Täpiline lepatriinu“ ;
6. (5-6) Rand, Inga. „Präänik-Väänik“
7. (7-9) toimetaja Peterson, Sven. „Eesti vanad lastelaulud “ ;
8. (7-9) Kuusk, Kairi. „Kodus on meil nõnda hää,“ ;
9. koostaja ja toimetaja Peterson, Lana-Maria. „Õunake“
10. (10-11) Vaino, Anna-Maria. „Tuule kodu“ ;
11. (10-11) koostanud Suits, Janne. „Pärimuslikud laulumängud lastele“

HELISALVESTISED (HELIRAAMATUD)

1. Kivirähk, Andrus. „Rehepapp“
2. Milne, Alan Alexander. „Karupoeg Puhh“
3. koostanud Monroy, Juan Carlos. „Hispaania keel algajatele“
4. Kivirähk, Andrus. „Limpa ja mereröövlid“
5. Harris, Joel Chandler. „Onu Remuse jutte“
6. (6-7) Carroll, Lewis. „Alice Imedemaal“
7. (6-7) Raud, Eno. „Sipsik“
8. Kivirähk, Andrus. „Kaka ja kevad“
9. (9-11) Lindgren, Astrid. „Bullerby lapsed“ ;
10. (9-11) Kivirähk, Andrus. „Kaelkirjak“ ;
11. (9-11) Valter, Edgar. „Pokulood. 3-4 “

HELISALVESTISED (MUUSIKA)

1. Mahler, Gustav. „Sümfooniad, nr1, D-duur;"Symphonies Nos 1-10“
2. Bates, Django. „Summer fruits“
3. (3-4) Bates, Django. „Winter truce“ ;

4. (3-4) Ray, Rita. „A life of its own“
5. (5-6) Anna-Maria, Vaino. „Tuule kodu“
6. (5-6) Laikrete perebänd. „Oranž : tegevusmuusika“
7. (7-12) Kalkun, Mari. „Stoonia lood“ ;
8. (7-12) HND. „Täiuslik torm“ ;
9. (7-12) Antsud. „Maa“ ;
10. (7-12) Patte, Indrek. „IN“ ;
11. (7-12) Fööniks. „Esimene“
12. (7-12) Trad.Attack! „Bring it on“

VIDEOSALVESTISED

1. Gerwig, Greta.. „Barbie“
2. Marshall, Rob. „Chicago“
3. (3-4) Tartakovsky, Genndy. „Hotell Transilvaania“
4. (3-4) Paistik, Avo. „Naksitrallid“ I-II film
5. Field, Todd. „Tár“
6. (6-8) Põldma, Janno; Ernits , Heiki „Lotte ja kadunud lohed“
7. (6-8) Bairéad, Colm. „The quiet girl“
8. (6-8) Prosa, Ain. „Tuulepealne maa“
9. (9-15) Renck, Johan. „Chernobyl“
10. (9-15) Chan-wook, Park. „Decision to leave“
11. (9-15) Straffi, Iginio. „Winxi tüdrukud, Sügaviku saladus“
12. (9-15) Franck, Stephan. „Smurfid, Legend peata ratsanikust“
13. (9-15) Fleischer Camp, Dean. „Marcel the Shell with shoes on“
14. (9-15) Свешников, Максим ; Барбе, Влад. „Lumekuninganna“
15. (9-15) Põldma, Janno; Ernits. „Lotte : reis Lõunamaale“

LAUAMÄNGUD

1. Talu: minu magnetitega mängukomplekt
2. Dobble : kaardimäng
3. Monopoly : tempokas kinnisvaraga kauplemise mäng
4. Dixit : lauamäng
5. Outfoxed! [Ese] : müsteeriumi stiilis koostöömäng
6. MEMO Eesti = Эстония = Estonia : lauamäng
7. Moomin : pusle
8. Carcassonne : lauamäng
9. Harry Potter Labyrinth : lauamäng
10. Pigasus

SPORDIVAHENDID

1. Joogamatt PRO [Ese]
2. Twister [Ese]
3. Hantlid [Ese]
4. Rula Torrance [Ese]
5. Rula Nijdam [Ese]

6. Vererõhu- ja pulsimõõdik Omron M2 (HEM-7143-E) [Ese]
7. Käeraskused [Ese]
8. Tõukeratas Hudora Big Wheel 180 [Ese]
9. Kiiver Solstice [Ese]
10. Aeroobikahantlid [Ese]

MUUSIKAINSTRUMENDID

1. Epiphone Special model : [elektrikitarr] : [Les Paul Special-I]
2. (2-5) Lion Style LS-TM metro-tuner = [metronoom-häälestaja]
3. (2-5) Yamaha NP 12B digital keyboard = [portatiivne digiklaver]
4. (2-5) Yamaha PSR-225GM digital keyboard = [portatiivne digiklaver]
5. (2-5) Чайка SZ48/1 X : [karmoška : 12 bassi : G-duur]
6. (6-7) PROSS Kannel : [väikekannel] : [7-keelne D-duur]
7. (6-7) PROSS Kannel : [väikekannel] : 6-keelne D-duur
8. (8-10) Roland Micro Cube : [võimendi]
9. (8-10) Santander WS55 N : [elektroakustiline kitarr]
10. (8-10) Yamaha C30M : [klassikaline kitarr]

TÖÖRIISTAD

1. Hekilõikur Makita DUH523Z
2. Akuoksasaag Makita DUC101Z
3. Akukõrglõikur kettsaega
4. Multidetektor Tamo SF231
5. Akutrell, akulöökkruvikeeraja ja akulaadija Makita DLX2127MJ
6. Tikksaag Makita 4329K
7. Oksapurustaja Makita UD2500
8. (8-9) Ketassaag Makita DHS680Z
9. (8-9) Kettsaag Makita DUC254Z
10. (10-12) Multitööriist Makita TM3000CX1J
11. (10-12) Oksapurustaja Bosch AXT 25 TC
12. (10-12) Kaitseprillid Visilux

SEEMNED

1. Aedtill
2. Harilik tomat
3. Aedsalat
4. Redis
5. Aedhernes
6. Vürtsbasiilik
7. Rukkilill
8. Aedporgand
9. (9-10) Aedsalvei ja
10. (9-10) Harilik saialill